V OSIDLECH ŽENY.

OBRAZ MRAVŮ PAŘÍŽSKÝCH.

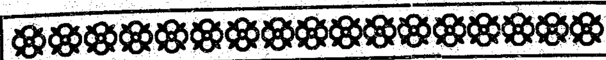
NAPSAL EUGÈNE LA BRUYÈRE.

PŘELOŽIL OTAKAR ZYCH.

V PRAZE
NAKLADATEL RUDOLF STORCH, KNIHKUPEC
V KARLÍNĚ.

Tiskem Th. Venty, společnosti s r. o., Praha-I., Bílkova 17.

I.
Pan Polydor.

Ve vagoně II. třídy vlaku Západní dráhy z Lunevillu do Paříže byla všecka kupé obsazena.

Byla doba karnevalu, a tu žádný pořádný Francouz od Loiry nahoru neopomene podívat se do Paříže. Od Loiry dolů jezdí se do Nizzy, ale co jest to platno, pařížský život jest přece něco jiného. V Nizze jest mnoho blaseovaných cizinců, kteří ohrnují farizejsky své nosíčky nad bezuzdným veselím jihu. Ale v Paříži snoubí se horká krev s raffinovaností, a jen tak lze dosíci nejvyššího veselí.

Francouzský maloměšťák mračí se celý rok, protože se vlastně mračiti musí. Armand Sylvestre, který tak pestrými obrazy popisoval lásku na venkově, sotva asi venkov poznal z osobního názoru. Ano, daří se také lásce na venkově, ale co to dá práce, aby tato láska zůstala skryta. Jest ovšem náš venkov liberální, ale on to o sobě pouze praví, aby se zdálo, že pokračuje s duchem času. Zatím není šosáčtějšího venkova než u nás. Jen začněte sebe nepatrnější liaison ve francouzském malém městě!

Naše paničky se nudí, oh, hrozně nudí, neboť jejich manželé se jimi tak málo zabývají, hrajíce pouze billard a domino. A z této nudy slídí po všem nezákonném, již také ze zlosti, že ony samy nemohou nebo nesmějí něco podobného zapřísti.

Byl jsem studentem na malém městě francouzském a z dlouhé chvíle o prázdninách jsem začal flirtovati s paničkou městského důchodního. Ale, ach, nevyplatilo se mi to — pomlčme o tom raději!

Krátce, venkovská honorace jela do Paříže pod tou nebo onou záminkou. Ten za obchodem, onen ku sjezdu, třetí k stání. Jistě dalo jim mnoho práce, než tu neb onu záminku vynašli. Ale přece se jim to podařilo, a když manželská polovice počala oponovati, použilo se manželské autority a odjezd se uskutečnil za každou cenu.

Takový venkovan, když jede do Paříže, aby něco užil, ve vlaku mlčí, a to z několika rozumných důvodů. Předně proto, že přechod z fádního, šablonovitého, sešněrovaného života venkovského jest příliš náhlý, a on se musí zvolna vžíti do myšlenky, že bude zase po několik dnů volným. Za druhé, že pracuje mocně jeho fantasie, aby mu vykreslila před oči všecky slasti, kterých bude užívati. A konečně proto mlčí, že musí tlumiti v sobě radost z krátkého volného života, a má strach, aby se před někým neprozradil. A čert nikdy nespí, ani ve vlaku.

Někteří podřimovali, neboť bylo šest hodin a proto úplná tma, někteří četli při sporém světle

blikající lampičky, jiní hleděli oknem do smutné zimní krajiny.

V kupé mezi osmi cestujícími, z nichž byly dvě ženy, seděl mladík asi dvaceti dvou let, tváře bledé, sporých světlých knírů, vlasů po venkovsku uhlazených k jedné straně. Jeho šat střihu maloměstského i látka nebyla drahá.

Vrtěl sebou nepokojně, ohlížeje se po všech spolucestujících a zdálo se, že má něco na srdci, co ho tlačí. Ale nikomu se do hovoru nechtělo.

„Jest ještě daleko do Paříže?" ptal se konečně.

Nikdo mu neodpovídal, bezpochyby proto, že tuto naivní otázku položil již po desáté.

„Jest ještě daleko do Paříže?" opakoval svou otázku po chvíli.

„Dejte již pokoj!" zabručel jeho protějšek, muž čtyřiceti let, nápadný svým hustým vousem, objímajícím jeho tvář jako les. „Nemáte jízdní řád?"

„Mám — ale —"

„Tedy tam stojí, že jsme v Paříži v 8 hodin 25 minut. A nedáte-li pokoj, vyhodím vás z okna."

Mladík se zarazil. Nejednalo se mu o to věděti, nač se ptal, ale zapřísti s někým hovor.

„Jest to opravdu nemilé, cestovati s nepříjemnými lidmi," obrátil se k svému sousedovi na levo.

„Myslíte?" odpověděl tento krátce. „Mně jest to úplně lhostejno. Mluví-li na mne nějaký protiva, obrátím se k němu prostě zády."

A obrátil se k mladíkovi zády, jak řekl.

Ten hleděl na něho udiveně, neboť nepochopil hned, co mu bylo řečeno.

Zbýval mu soused na pravo.

Starší muž, zahalený dobře v kožich, ruce vražené do rukávu, polo ležel, opřen jsa hlavou o rameno, dělící kupé ve dvě polovice, a zdálo se, že dřímá.

„Nevím opravdu, jdou-li mně hodinky dobře. Mám teprve čtvrt na sedm. Nemohl byste mně říci, pane —“

„Co?“ vyrazil ze sebe soused krátce.

„Jdou-li moje hodinky správně. Mám teprve čtvrt —“

„Dejte mně pokoj!“ zabručel soused a zamhouřil oči.

Tento trojnásobný nezdařený pokus vzal mladíkovi veškerou odvahu. Rozhlédl se ještě po ostatních cestujících, a když pozoroval, že se buď trpně usmívají nebo jsou zcela lhostejni, zapadl zase na svoje místo.

Tu se ozvalo děvče as osmnáctileté, sedící šikmo proti němu, jež bylo právě vytáhlo svoje hodinky se záňadří:

„Jest čtvrt na sedm a sedm minut, pane!“

Pohlédl na ni vděčně, jako na záchranu, doufaje, že snad zde bude moci setřásti tíhu mlčelivosti. Ale pohled na mladé, hezké, k tomu elegantní děvče ho odzbrojil. Mluvil dosud tak málo s děvčaty a sotva by dovedl započíti rozhovor.

„Jedete do Paříže?“ ozvala se blondýnka znova, upírajíc na něho své jasné, modré oči.

Byl trochu zmaten tímto pohledem, ale odpověděl přece dosti směle:

„Ano, slečno, do Paříže jedu, poprvé ve svém životě. Ach, jak se na to těším!“

„Nedivím se vám,“ odpověděla. „Paříž jest krásná, sama se na ni těším velice.“

„Byla jste již v Paříži?“

„Ovšem, několikráte, ale vždycky pouze za zábavou.“

„Tentokráte nikoli?“

Divil se sám sobě, že jest tak smělým.

„Bohužel, že jest tomu tak. Jsem sirotek a nechci býti na obtíž svému strýci. Chci si hledati v Paříži místo.“

„Jaké pak?“

„Nevím sama dosud. Znám dobře německy i anglicky, myslím, že se uchytím jako prodavačka.“

Pohleděl na ni udiveně, a ona poznala hned jeho údiv, že chudé děvče, hodlající přijmouti místo prodavačky, jede ve druhé třídě.

Zasmála se hlasitě, neb poznala hned od počátku, že jeho obzor jest dosti omezen.

„Divíte se snad, že jedu v druhé třídě? Poradili mi to, neboť ve třetí třídě není radno jeti samotnému děvčeti a potom — nejsem tak chuda. Zdědila jsem po otci několik tisíc franků.“

„A přece —“

„Proč bych se neživila sama? Mám čekati na některého dobráčka, aby si mne vzal k vůli mým dvaceti tisícům franků, a pak mne opustil, až by

je utratil? Ne, to neudělám. Chci býti samostatnou, chci poznati obchodní praktiky pařížské a pak si snad také zařídím svůj vlastní závod."

Mladík se útrpně usmál, slabě sice, ale tak, že to dívka mohla pozorovati.

„Zdá se vám to býti málo?" zvolala vesele a šotek satyry se jí usadil v důlcích tváří.

„Ovšem. Dvacet tisíc! Tím se nepořídí obchod!" pravil důležitě, jakoby tomu rozuměl. „Takhle dvakrát sto tisíc, jako mám já! S tím se již dá něco dělat!"

Zahleděla se na něho a sesmutněla. Zdálo se, že ji interessuje dosti ten prostý hoch z venkova, nesmělý a neobratný, snad právě proto, poněvadž podnikavá, energická děvčata se ráda ujímají nesmělých hochů. Proto s ním také zapředla hovor, neboť ho litovala, že ho tak odbývali.

Ale nyní uzavřela se ve své hrdosti, aby se nezdálo, že vyhledává styk s ním k vůli jeho penězům, zakládajíc si příliš na své poctivosti a nezávislosti, a proto řekla pouze s lehkým nádechem uštěpačnosti:

„Však již si pomohu!"

Po té zabořila pevněji ručky do rukávníku, položila se na opěradlo a pozamhouřila oči na znamení, že jest uražena.

„Ano, dvakrát sto tisíc," pokračoval, nevšímaje si toho, rozradostněn, že konečně dospěl k bodu, ku kterému se nemohl dostati. „Spadly mi do klína z nenadání. Nezdálo se mi ani ve snu o tomto bohatství. Byl jsem písařem u notáře Verlaina, u nás, v Lunevillu, snad ho znáte, slečno,

se sedmdesáti franky měsíčně. Kdybych nebyl žil u svého spolužáka, který mně dával lacino stravu, byl bych trpěl hlad, neboť můj chef dbal na to, abych chodil slušně ošacen — a tu najednou — přijde psaní z ministerstva osad, že zemřel strýc, bratr mé sestry, v Tunisu, odkázav mi všecko. Dvakrát sto tisíc, dvakrát sto tisíc!" opakoval hlasitěji, rozhlížeje se po kupé, zdali jest všude slyšán.

Ale nikoho nebavila tato rozmluva, a ostatní ho považovali bezpochyby za neškodného blázna, který chce dostati děvče vypravováním o smyšleném bohatství. Pouze u okna seděl mladý muž, brunet, zírající stále ven do tmy, a tomu zasvítily oči, když to slyšel. Ale mladý muž toho nepozoroval.

„Ano, dvakrát sto tisíc, slečno!" opakoval, nemoha se nasytiti této sumy. „Co se dá všecko poříditi! Rozumí se samo sebou, že jsem hned opustil místo a jedu do Paříže, abych užíval světa. Rozumíte, slečno, co to znamená, užívati světa, pro mladého muže, plného touhy a síly?"

Neodpovídala mu stále.

„Chci viděti divadla, tančírny, šantány, kabarety, chci míti své koně, svůj povoz, a co hlavní, chci milovat ženy, pařížské ženy —"

„Tedy vy nedáte pokoj?" ozval se jeho soused.

„Proč mám dát pokoj? Mám dvakrát sto tisíc —" zvolal mladík podrážděn.

„Přestaňte již s tou cifrou. Myslíte, že nám tím imponujete? Ale to jest konečně vedlejší. Hlavním jest, že jest nejvýše neslušno, pravím,

nejvýše neslušno, vyprávěti o takových věcech slušné dámě —“

„O penězích?“

„Ne. Ale o ženách. Dělejte si, co chcete, ale nám to nepovídejte. A již dost, nebo zavolám průvodčího.“

Pohlédla naň vděčně, neboť chvástání mladíkovo jí bylo opravdu nepříjemným.

Nastalo zase ticho, mladík posadil se uražen a přemýšlel, jak by nepovolaného mravokárce morálně zničil. Ale nedomyslel si ničeho.

Jeli as půl hodiny, když tu se mladíkův soused obrátil k dívce.

„Slečna chce najíti v Paříži místo prodavačky?“

„Ano, pane,“ odpověděla s reservou.

„Smím se ptáti v jakém oboru?“

„Nevím dosud, vše bude pro mne novinkou. Přiznám se, že bych nejraději v oboru krajek, hedvábí nebo prádla. Pro první čas, než se zapracuji, nereflektuji na mzdu.“

„Tak tomu také bývá,“ pravil muž. „Jest vidět, že si nečiníte zbytečných illusí. Snad bych vám mohl býti nápomocen.“

„Opravdu?“

„Jsem Pierre Benedict, majitel obchodu s vyšíváním a krajkami. Nevím sám, je-li u mne co uprázdněno, neboť jsem byl plný měsíc ve Švýcarech. Ale přihlaste se zítra nebo kdykoli s touto navštívenkou u mé paní, která vede závod.“

„Jak vám mám děkovati —“ zvolala vřele a podala mu ruku.

„Není třeba,“ odpověděl, „spolehlivého personálu jest málo, a já jen získám, dostanu-li dobrou sílu. Tím jest věc vyřízena.“

Položil se zase na opěradlo a mlčel.

Dívka uschovala visitku. Byla na rozpacích, má-li se představiti. Konečně pravila:

„Dovolíte snad, abych vám sdělila své jméno. Jsem Claire Turlinova, pane.“

„Děkuji, budu si pamatovati. Claire Turlinova.“ Uklonil se lehce a zamlčel se znova.

„A já — já jsem Polydor Ragon,“ řekl mladík. Pochopil, že se zapomněl představiti.

Uklonila se chladně a on se zase zamlčel.

Bylo půl osmé, když se kupé uprázdnilo odchodem dvou osob, které chtěly přenocovati ve Versaillích.

Toho okamžiku použil i Polydor, hnán nezměrnou touhou po milostném dobrodružství, a opustiv své místo, usedl vedle slečny Claire.

Ale ta si ohrnula límec svého plyšového pláštíčku a opřevši se ještě více o opěradlo, zavřela oči. Poznal, že jest to marno, zapřísti s ní rozhovor.

Tím se však octl proti onomu mladému muži, který zdánlivě bez zájmu hleděl z okna, a ten sám začal rozhovor:

„Dvakrát sto tisíc, pane, to jest slušná suma!“

„Není-li pravda?“ odpověděl Polydor rozradostněn, že jest konečně pochopen.

„Ovšem! Bez odporu —“

„Nu, a vidíte! V Lunevillu se mně smáli, když jsem vypravoval, co vše chci podniknouti. Dvakrát sto tisíc franků v Paříži, to nic není, řekli mi. Kdo chce v Paříži žíti podle své vůle, musí míti aspoň milion.“

„Jsou to venkované, neznají Paříže.“

„Řekli mi, že jest v Paříži ukrutně draho.“

„Jest a není.“

„Jak to?“

„Kdo zná pařížský život, dovede užívati lacino. Kdo však ho nezná, bývá pravidelně ošizen.“

„To bych ovšem nerad. Mám některé potřeby, které chci ukojiti . . .“

„Já vím. Kočár, zábavy, koncerty . . .“

„A ještě něco . . .“

Mladík nahnul se k Polydorovi.

„Ženy — není-li pravda?“

„Ovšem — po tom toužím nejvíce. Prosím vás, Luneville jest městečko, kde jeden druhému vidí do oken . . . A pak jsem neměl peněz, dnes je mám . . .“

„Dvakrát sto tisíc franků! Co jsem chtěl říci — znáte Paříž?“

„Nikdy jsem tam nebyl.“

„Tedy ani nevíte, kde budete spát?“

„Nevím, totiž — v hotelu, rozhodně v hotelu. A to v tom nejdražším.“

„Ovšem, vy si to můžete dovolit. A nebojíte se?“

„Čeho?“

„Že budete okraden.“

„Okraden!“

Celý tento hovor se vedl tiše, ale poslední slovo vykřikl Polydor tak, že všichni cestující si toho všimli.

„Mluvte tiše!“ pravil mu mladý muž šeptem. „Kdo ví, s kým cestujeme. Čert nikdy nespí, a ve vlacích bývají mezinárodní zloději. Takový člověk zaslechne, že máte s sebou peníze a sleduje vás až do hotelu, kde vás oloupí a třeba i —“

„Zavraždí!“ zaúpěl Polydor.

„Ani to není vyloučeno. Hleďte, bylo to od vás dosti neopatrným. Hlavně ten muž s černým vousem po vaší levé straně byl mi podezřelým . . . Tvářil se, jakoby spal, ale vím dobře, že tomu nebylo tak . . .“

„Můj bože!“

„Jen tiše. Dělejte, jak chcete, ale chcete-li poslechnouti rady dobrého přítele, kterému jste neobyčejně sympatickým —“

„Jak jste dobrý!“

„Zamlouval jste se mně na prvý pohled . . . Nuže, radím vám od srdce, nespěte v hotelu . . .“

„A kde tedy . . .“

„Můj bože, neznáte velkoměsto! V Paříži jest na tisíce elegantních bytů garçonských, komfortních, útulných . . . Tři pokojíky, salon, jídelna, ložnice, pokojík pro sluhu . . .“

„Pro sluhu . . .“

„Ovšem, musíte mít sluhu, to patří k věci . . . Kdo by vás oblékal, nosil oběd z restaurantu, nosil milostná psaníčka . . .“

„Máte pravdu, to jest nejdůležitější . . .“

„Tak vidíte. Počítejme. Za takový elegantní byt zaplatíte čtvrtletně nejvýše 500 franků. A v hotelu musil byste platit denně aspoň 30 franků, to jest devět set do měsíce. Ušetříte rázem čtyři sta franků a máte čtyři místnosti místo jedné."

„Ovšem, toť jasné. Jak vám mám děkovati?"

„Příteli se neděkuje. To se rozumí samo sebou."

„Ale dnes, dnes musím spát v hotelu —"

„Právě dnes nesmíte. Dnes jest nebezpečí největší, že budete okraden. Nestarejte se o nic, dnes budete spát se mnou."

„Opravdu? Dovolíte mi? Jak jste dobrý!"

„Totiž dnes spát nebudete. Ještě dnes se podíváme Paříží —"

„Nebude pozdě?"

„Bláhový! To není jako v Lunevillu, kde se chodí spat o deváté hodině. V Paříži se o deváté teprve začíná žít a život bouří až do tří v noci, často až do rána. Půjdeme na večeři, potom někam do kabaretu, a potom —"

„Někam, kde jsou krásné ženy!"

„Ah, vy šelmo, vy budete lámat ženská srdce. Jste tak interessantní, máte takové sentimentální rysy — oh, pařížské ženy jistě se budou po vás bláznit —"

Polydor se zarděl ješitností a nevěděl, co odpověděti.

Tu však zařinčely výhybky pod koly vozů, šum stále rostl.

Vjížděli do Paříže.

II.
První radosti.

Jakmile vlak stanul, vyhrnulo se vše z vozů, oba mladí lidé nejdříve, poněvadž seděli u okna.

Za nimi vystoupil pan Benedict, který podal slečně Claire ruku.

„Zdá se mi, že pan Polydor našel veselého průvodce po Paříži," řekla Claire.

„Jen aby to nebylo něco horšího," pravil obchodník. „Ostatně, co jest nám do toho. Mladý pán chce bezpochyby dědictví co nejrychleji rozházeti, a nikdo mu to nevymluví. Možná, že se do roka vrátí do Lunevillu a bude rád, přijme-li ho tamní notář zase zpět za sedmdesát franků."

„Bylo by ho škoda!"

„Líbí se vám?"

„To nemohu říci, ale zdá se mně, že jest dobrý —"

„Dobrota a hloupost jsou dvě sestry k nepoznání podobné. A což vy, slečno? Kde budete přenocovati?"

„Mám doporučení ku známé rodině, která mne bude očekávati na nádraží."

„To jest dobré, schvaluji vám to. Jen buďte opatrna. V Paříži nevěřte nikomu. Jste mladá, hezká, to již láká lidi. A neříkejte nikomu, že máte peníze. Neměla jste mluvit o tom ve vlaku."

„Peníze jsou uloženy v bance a jen já znám heslo," odpověděla.

„Výborně! Líbíte se mi stále více . . . Jste mladší, než onen mladík a k tomu děvče, a jistě není tak opatrný jako vy. Ah, zdá se mi, že na vás kývají . . . Opakuji, buďte opatrna . . . A zítra přihlaste se, libo-li . . .“

Stiskla mu ruku vděčně a pospíchala vestibulem, rozradostněna, že nalézá známou tvář.

A pan Benedict hleděl na ní dlouho, dokud nevyšla z budovy a nezmizela v ruchu ulice. Potom kývl na fiakra a dal se dovézti domů.

Zatím Polydor zavěsil se v rámě nového svého přítele a rozhlížel se zmateně ve směsici lidí, pospíchajících bezohledně, křičících a gestikulujících, všemu se obdivuje a na vše se vyptávaje.

„Máte peníze u sebe?“ ptal se ho brunet.

„Polovičku v bankovkách, ostatní v šekách.“

„Zapněte si dobře kabát, ať se nic nestane. Ve zmatku někdo do vás vrazí, a než se vzpamatujete, jest tobolka pryč.“

Polydor se zapjal na všecky knoflíky a řekl si v duchu:

„Mohu mluviti o štěstí, že se mne ujal takový hodný člověk. Nevím, jak se mu odměním . . .“

Nemohl dále přemýšleti, neboť vyšli z vestibulu a octli se na ulici.

„Vezmeme ovšem fiakra,“ řekl brunet.

„Ovšem, ovšem,“ odpověděl rychle Polydor, „Platím všecko.“

Jeho průvodce se usmál sotva znatelně.

Usedli do elegantního povozu a brunet udal kočímu adresu.

Jeli dlouho, až skoro k samému Montmartru, kde zastavili před malým domkem, v ulici špatně osvětlené.

„Bydlím ve starém domě,“ řekl na omluvu brunet. „Potřebuji ticho ke svým pracím, jsem spisovatel. Ale za to mám celé první patro.“

Vystoupili nahoru po starých, dřevěných schodech, brunet otevřel pokoj a vešli.

Když byl rozsvícen plyn, poznal Polydor, že jsou v pokojíku malém, ale útulném, zařízeném s oním luxusem, jaký pochází z dražeb. Nebylo tu harmonie, nebylo stylu. Ale Polydorovi se to zdálo vše originelním.

„Rozhlížíte se po nábytku?“ pravil brunet. „Víte, že nábytek v tomto pokoji representuje cenu osmdesáti tisíc? Ano, jsem náruživý sběratel starožitností. To vše pochází z doby allongeové, a vy budete dnes spát v posteli, na které spával Filip orleánský.“

Prsa Polydorova se vydmula hrdostí.

Opláchli se v umývadle, o kterém brunet tvrdil, že jest prvním výrobkem sévreské továrny, které ale bylo lze dostati u prvního obchodníka za tři franky.

„Dejte na ně pozor,“ napomínal. „Stálo tři tisíce franků.“

Když byli hotovi, účesy opraveny, kravaty narovnány, boty vyleštěny — „sluhu jsem propustil na hodinu,“ pravil při tom brunet, „rozbil mně vásu Napoleonovu za pět tisíc franků“ — dodal hostitel:

„Hleďme, dosud jsem se ani nepředstavil. Jsem spisovatel jak již víte, a jmenuji se Florestan Fleurie — hezké jméno, není-li pravda?“

„Vznešené!“ zašeptal Polydor.

„A nyní pojedeme k večeři! Mám ukrutný hlad!“

„A potom —“

„Potom se podíváme někam, kde jsou ženy. Oh, vy nedočkavý!“

Vsedli do fiakru, který zatím čekal, a jeli k Tortonimu.

Nádherná jídelna vzbudila v Polydorovi pravý úžas. Měl strach, že se nedovede zde pohybovati, hlavně když Florestan pravil:

„Ah tam sedí vévoda Marlie. Stará šlechta z dob Bohumíra Bouillonského. A tam senátor Avernes — jsme vzdálení příbuzní, uvidíte, až k němu půjdu, ah, zde již jest číšník. Dovolíte, abych sám vybral menu.“

Polydor to ovšem dovolil, a byl rád, že tuto práci nemusí konati, neboť by se byl sotva vyznal ve spoustě cizích jmen.

Florestan diktoval. Potom pravil:

„Nechť jest vše připraveno co nejdelikátněji, rozumíte, co nejdelikátněji. Můj přítel přichází z Kanady, kde zdědil dva miliony dollarů, a rozumí kuchyni.“

Číšník se hluboce uklonil a odkvapil.

„Vždyť to není pravda, co jste řekl!“ zvolal Polydor.

„Mlčte, vím co dělám. Jinak se s těmi lidmi zacházeti nesmí. Člověk není, čím jest, ale čím se

udělá. To platí všude a v Paříži nejvíce. Což abychom zatím vypili číšku Anjou? To dělá dobrou chuť k jídlu.“

Polydor souhlasil se vším.

Florestan vypil sklínku na ráz, a Polydor to učinil po něm. Nezvyklé víno ho rozehřálo a on se stal hovornějším.

„Hrajete billard?“

„Tak trochu,“ řekl Polydor, který se nechtěl přiznati, že hráti neumí.

„Sehrajem si tedy partii, než donesou večeři,“ pravil Florestan. „Nejlacinější partie jest za deset franků. Ale vy jistě vyhrajete.“

Polydor vzal tak nejistě tágo do ruky, že Florestan hned poznal, na čem jest. Dal mu tedy třicet do padesáti napřed, a Polydor hrál tak zuřivě, že koule každou chvíli vyletěly na podlahu a na konec rozbil stínítko lampy.

Polydor se za to styděl, ale Florestan ho konejšil:

„Jest vidět, že hrajete po anglicku. Jistě vás učil Angličan. To se okamžitě pozná. Angličané hrají ostře — to nevadí, tím snáze se naučíte francouzské hře.“

Polydor věřil všemu, byť to byl sebe větší nesmysl, a zaplatil ochotně deset franků svému spoluhráči a deset franků za stínidlo.

V tom přišla večeře a oba usedli k stolku.

Bylo zábavné pohleděti na Polydora, který neznal pařížského dobrého tonu a nápodobil ve všem otrocky svého přítele. Kdyby byl Florestan

jedl poléyku vidličkou a loupal artičoky lžicí, byl by to také tak udělal.

Florestan vybral úmyslně jídla jeho hostiteli neznámá, aby si dodal co nejvíce lesku dokonalého pařížského světáka.

Po půl hodině se žaludek Polydorův již vzpíral; nebyl zvyklý tolik snésti.

„To nevadí," pravil Florestan. „Nyní si trochu odpočineme, vypijeme sklenku sherry a zakouříme si. He, číšníku, ostatní jídla až za hodinku!"

„Jsou zde také dámy?" řekl Polydor, když si zapálili těžký havanský doutník.

„Ovšem, vidíte je přece. Ale zde třeba býti opatrným."

„Jsou snad tak počestné?"

„Také by se některá mezi nimi našla. Ale jest zde také demimondka v průvodu svých ctitelů, a tu jest nebezpečno dámy přebírati. Muž, který si dámu vydržuje, jest na ni více žárliv, než kdyby byla jeho vlastní ženou. Potom vás uvedu někam, kde není třeba míti takových obav."

„Proč ne hned?"

„Protože v takových místnostech pravý život začíná teprve o půlnoci."

Aby mu ukrátil dlouhou chvíli, vypravoval mu celou řadu historek tak romantických a nemožných, že by baron Prášil nad tím z hrobu vstal. Ale Polydor mu věřil bezměrně.

„Víte, co mne čeká zítra? Zajisté ani netušíte. Souboj. Opravdu, souboj. Co jest na tom divného? Pravý Pařížan musí býti vždy pohotově, souboj

přijmouti nebo odmítnouti. Ano, budete se musit učiti šermu a střelbě do terče."

„Hm — nevím, dovedu-li to. A proč budete mít vlastně souboj?"

„Rozumí se, že k vůli dámě. Projížděl jsem se boulogneským lesíkem, když tu jede proti mně krásná, mladá dáma, a s ní důstojník. Viděla, jak jedu charmantně na koni a usmála se. Její průvodce to zahlédl a začal ji plísniti. Hádka byla stále prudčí, až ji na konec udeřil. Toho jsem nemohl snésti, pobodl jsem svého koně až k důstojníkovi a šlehl jsem ho bičíkem, až spadl s koně. Na to jsme si vyměnili navštívenky a zítra se bijeme."

„A ona dáma?"

„Mám od ní dopis, ve kterém mne zapřísahá, abych se nebil a nevydával svůj drahý život v šanc. Nepadnu-li, zapředu s ní milostný poměr."

„Bylo by to hrozné, kdybyste padl. Byl bych tady úplně bez přítele —"

„Buďte bez starosti. Jsem výborný šermíř, a co se týče pistolí, vystřelím na padesát kroků srdcové eso zrovna uprostřed."

A Polydor věřil těmto nesmyslným řečem, tím spíše, když Florestan šel k senátorovi Avernesovi a promlouval s ním chvilku.

„Byl velmi potěšen," pravil, když se vrátil. „Ptal se mne, co soudím o jeho poslední řeči. Jest to výtečný člověk, který má vliv na samého presidenta."

Zatím však Florestan Avernesa znal pouze od vidění, představil se mu jako cizí, vyslovil ne-

změrné potěšení, že může mluviti s proslulým politikem, což senátorovi přece jenom lichotilo, takže mu řekl několik zdvořilých frásí a podal mu vlídně ruku. Na Polydora to však učinilo velký dojem, neboť slovo „senátor" mu připomínalo něco vznešeného již od prvých dějin římských.

Bylo již jedenáct hodin pryč, když se zvedli. Polydor zaplatil značnou útratu, ale byl velmi vesel, v čemž mělo hlavní podíl těžké víno. Stal se najednou velmi výbojným a mermomocí chtěl jíti někam, kde jsou krásné ženy.

„Půjdeme tedy do hippodromu," řekl Florestan.

„Co to jest?"

„Velká jízdárna, kde jezdí skvostně ustrojené dámy na koních."

„Já jsem ale nikdy nejezdil na koni."

„Také nemusíte. Ale budete-li chtít, naučíte se to velmi brzo. Hlavní věcí jest zábava. Dámy na koních jezdí proto, aby jejich vnady tím více vynikly."

Čerstvý zimní vzduch na ně účinkoval tak, že opojení jejich trochu zmizelo. Vzdor tomu byl Polydor nesmírně vesel, ohlížel se za každou trochu hezčí ženskou, takže ho na konec musel Florestan zatáhnouti do odlehlejší uličky, aby se jim nestala nějaká nehoda.

Život v hippodromu právě začínal. Bylo zde útulné teplo, na ulici bylo nevlídno a proto se sem dostavilo neobyčejné množství demimondek, které obětovaly rády frank vstupného, protože zde měly alespoň klid ku svému obchodu.

Některé jezdily na koních ve vyzývavých posicích, jiné seděly v kolonádách podél manéže, ty pak, které měly již své kavalíry, seděly v oddělených ložích, kde se ovšem neostýchaly ani dost málo.

Polydor byl velmi zaražen. Stanul poprvé v místnosti, kde dámičky z ulice provozovaly bez ostychu svoje řemeslo, a bylo mu nevolně. Měl najednou vědomí, že se sesypou na něho a on neuměl dosud s nimi jednati.

Na štěstí měl s sebou Florestana.

„Vezmeme si loži, není-li pravda?" pravil tento.

Polydor přikývl ke všemu.

Klíčnice jim otevřela loži v prvém pořadí a za chvíli se dostavil číšník.

Florestan objednal vzdor protestu Polydorovu víno.

„Ne, ne, chtěl bych píti pouze minerální vodu," pravil hoch.

Florestan se zasmál.

„Ženy by se vám vysmály," pravil, „a jdete sem přece k vůli ženám. Nemusíte víno píti, však ona se některá o ně postará."

To bylo pravda a Polydor mlčel.

„Chcete, abych sem některou přivedl? Jednu nebo dvě?"

„Stačí jedna. Musím se dříve naučit s nimi mluvit."

Florestan se rozhlédl přes ballustrádu a těkal očima po přítomných. Náhle se mu oči zajiskřily.

„Vidíte tam tu dámu se zrzavými vlasy? Ano? Líbí se vám?"

„Velmi hezká."

„Ano. Ale nepřístupná. Je to žena, která se vzdá pouze tehdy, když miluje. Jmenuje se Flora. Mám ji sem přivésti?"

Polydor byl rád, že přivede takovou „nepřístupnou". Tolik toužil po ženách, ale teď, když byl mezi nimi, pocítil zvláštní stísněnost. Srdce mu tlouklo, a on věděl, že by nevyrazil ze sebe ani slova, kdyby zde Flora byla.

Florestan zatím sešel dolů a sedl si ke stolu, u něhož Flora seděla. Byla by se mu vrhla skorem kolem krku.

„Kde jsi byl tak dlouho?" zvolala vesele.

„Na venkově, za obchodem," pravil vyhýbavě.

„A dařilo se ti?"

„Mizerně."

„Opravdu?"

„Pouhých několik set franků. Co to je!"

„Máš pravdu. Slíbené náušnice tedy sotva dostanu!"

„Proč ne?"

„Máš něco za lubem?"

„Když jsem se vracel z Paříže, nachytal jsem ve vlaku hejla."

„Výborně. Pomohu ti ho oškubat."

„Právě proto jsem rád, že jsem tě tu uviděl."

„Kolik má?"

„Dost. Asi dvakrát sto tisíc."

„To je znamenité!"

„Ovšem. Takový lov se málo kdy podaří."

„Mladý? Starý?"

„Docela mladý. Něco přes dvacet. A hloupý jako —"

„Jako hejl. Je sám?"

„Docela sám. Byl chudým písařem u notáře a najednou dědil. Nyní přijel do Paříže užívat světa a poznat žen."

„Ty pozná — důkladně. A co s ním? Má-li peníze s sebou, stačí, abychom ho opili a potom — Až se ráno probudí, bude hotov."

„Ne, to nejde. Za prvé nevyzvedl dosud vše, většinu má v poukázkách. A potom mám strach — přijde-li o dědictví, které v něm naději vzbudilo, bude zoufalý a ztropí povyk. Popíše naše osoby o jsme zas hotovi my. Beztoho poslední naše vystoupení v Charentonu —"

„Máš pravdu. Věří ti vše?"

„Na slovo. Jest rád, že jsem mu průvodčím."

„Výborně! Musíme tedy peníze z něho vytahati po částkách."

„Ano, tak to myslím. A proto jsem řekl, že jsi nepřístupna . . ."

„Ty šelmo! Já a nepřístupna! Hahaha, to jest dobré!"

„A že tě uvedu k němu."

„Dobře. Sáhnu mu na zoubek!"

„Musíš hledět, aby se do tebe vášnivě zamiloval. Kdyby tě dostal ještě dnes, vystřízliví a bude se honit po jiných dobrodružstvích."

„To jest správné. Budu si tedy hráti na Lukrecii a prodám draze svou nevinnost."

„Velice draze. A nyní odejdu. Přijď asi za čtvrt hodiny do naší lože. Víno a touha po tobě ho rozplamení.“

Za chvíli po té vrátil se Florestan do lože, kde ho Polydor s netrpělivostí očekával.

„Co řekla?“ ptal se horlivě.

„Zdráhala se. Pravila, že jest syta toho života —. Nedávno nabídl jí hrabě Urusov, bohatý Rus, půl milionu rublů, a ona zamítla.“

„Proč?“

„U ní rozhoduje jenom srdce. Ta ženská se neprodává. Ale promluví-li srdce, pak miluje bezohledně.“

„Proč sem tedy chodí?“

„Jest jí večer smutno. A potom — jest náruživou jezdkyní. Dnes jest v sentimentální náladě, chtěla již jít domů. Musil jsem ji mnoho přemlouvati — řekl jsem, jaký jste intelligentní, duchaplný —“

Polydor se zarděl.

„Pohleděla nahoru a musil jste se jí zalíbiti, poněvadž řekla: Opravdu sympatická tvář, a potom slíbila.“

Polydor věřil všemu. Jeho rozechvění stoupalo. Minuty, než přišla, zdály se mu nekonečnými. Napnutě hleděl dolů do cerclu, vstane-li.

Konečně vstala a vrhla pohled nahoru. Polydorovi ze zatočila hlava.

A když vstoupila štíhlá, elastická, harmonických forem, elegantního držení těla, oné mluvy,

kterou demimonde odpozoroval od hereček, měkké, teplé, altové, cítil Polydor, že se ho zmocňuje závrať.

„Slečna Flora Duc-le-Bar, člen Velké Opery,“ představoval Florestan. „Pan Polydor Ragon, rentier.“

Podala oběma ruku a usedla s grandezzou vévodkyně.

III.

Síť se zatahuje.

Polydor by byl nejraději zmizel.

Jak se těšil na dobrodružství se ženami v Paříži, tak nyní byl by nejraději utekl. Mluvil dosud tak málo se ženami, že byl ve velkých rozpacích. V Luneville jako nepatrný písařík neměl ovšem přístupu do zámožných kruhů a pro dcerky dělníků, fabričky a služky byl velmi nesmělým, takže ho při prvním pokusu přiblížení se odbyly. To ho na konec učinilo nepřítelem žen, ač po nich nekonečně toužil a často celé noci strávil vymýšlením milostných fantasií, při kterých hrál hlavní roli jako bezohledný Don Juan.

A nyní, když měl před sebou opravdovou Pařížanku, elegantní, krásnou, vyzývavou, tu teprve rázem cítil svou malichernost, svoji nicotnost tělesnou i duševní a litoval, že se dal svésti k tomuto dobrodružství.

Srdce mu tlouklo, tváře mu hořely, nohy se chvěly a on se třásl před okamžikem, až ho sličná Flora osloví.

Ale oba dobrodruzi poznali již svého člověka. Věděli, že ho musí povzbuditi, nebo by se mohlo dokonce státi, že by jim dobrá kořist unikla.

Proto také mu ponechala Flora oddechu, a pravila, usedajíc k Florestanovi:

„Již jsem vás dlouho neviděla, milý příteli. Kde jste meškal tak dlouho?“

„Byl jsem na cestách, slečno Floro!“

„Stále ty studijní cesty?“

„Ovšem. Víte dobře, že nežiji pro nic jiného, než pro literaturu. A vy, slečno Floro?“

„Víte, co se stalo mou vášní?“

„Nuže —“

„Chci sbírat starožitnosti —“

„Tedy jste přejala mou vášeň. Ale já vám neprodám ničeho.“

„Neviděla jsem dosud vašich sbírek. Uvedete mne někdy do svého bytu?“

„Kdykoli si budete přáti! Ale hleďte, Coryza si sedla na koně.“

„Jaká to sprostá dívčice! Nejela bych nikdy na koni po způsobu mužském!“

Tento dobře připravený rozhovor měl přirozený následek, že Polydor byl ve svém strachu ukonejšen a zapomněl, že se nalézá v místnosti, kde tělo ženy jest veřejně na trh vyloženo. Společnost stala se mu bližší, on pozvolna zapomínal na svůj stesk a Flora, která nebyla ani trochu ctnostnější než ostatní demimondky, které tu lačnily po tobolce mužů, stoupla v ceně v jeho očích.

Nahnuli se přes ballustrádu, hledíce upřeně, jak Coryza, mimochodem řečeno, bývalá jezdkyně z cirku, stále směleji objíždí manéží, jak najednou vyskočila na hřbet koně, při čemž jako náhodou odporem vzduchu se jí šat vznesl výše, než bylo záhodno, když tu najednou Flora, která stála vedle Polydora, se zapotácela a chytila se za ramena Polydorova.

„Můj bože!“ zvolala.

„Co se vám stalo?“ pravili oba muži.

„Zamotala se mi hlava. Sledovala jsem ten její bláznivý let — nehněváte se na mne, pane Ragone?“

Polydor se začervenal, nevěda, co říci.

„Opřela jsem se o vás tak silně — ale máte opravdu sílu. Ani jste se nepohnul.“

Tato chvála mu lichotila.

„Jsem z venkova,“ pravil.

„Ale znáte přece Paříž?“

„Ani dost málo. Jsem zde poprvé!“

„Není možno! Vypadáte jako pravý Pařížan.“

Polydor byl stále spokojenější.

„Opravdu, pan Florestan mne pozval do vaší lože a neřekl mi, kdo jste. Považovala jsem vás za literáta, jeho kolegu.“

Polydor stoupal stále výše.

„Ráda se bavím ve společnosti intelligentních mužů,“ pokračovala. „Nenávidím běžnou společnost pařížských hejsků. Jsou blaseovaní, fádní, znají život pouze s jedné stránky. Ale tu přichází víno — přiznám se, že jsem dosud nevečeřela.“

Tu pospíchal Polydor, aby zavolal číšníka zpět, a poručil přinésti jídelní lístek, který nabídl Floře.

„Jím velice málo," pravila. „Ale za to jsem mlsna. Souhlasíte se mnou, pane Ragone?"

Rozumí se samo sebou, že souhlasil.

Nyní byl hovor plynnější, Flora se ho vyptávala na Luneville a Polydor, šťasten, že nalezl předmět rozhovoru, vypravoval.

Poslouchala ho napjatě, jakoby ji to bavilo, ač se nudila, a on jí byl za to vděčným.

Při tom chvílemi se dotkla její nožka jeho boty a jeho tělem projel elektrický proud. Krev se mu hnala do hlavy.

Polydor nevečeřel, nebyl zvyklý gastronomickým požitkům a u Tortoniho jedl více, než za jiných okolností snesl.

Za to Flora jedla s chutí a nezdálo se býti pravdou, že jí málo.

Ale jemu to lichotilo a dal potom přinésti nové víno.

„Musíme připíti našemu hostiteli!" zvolala vesele a pozvedla číši. „Ať se vám zdaří vše, co si přejete!"

Pohleděla naň při tom tak, že se mu zatočila hlava.

Stával se stále smělejším a ona se měla k němu důvěrně, berouc ho za ruku a oslovujíc ho jako mimoděk „pane Polydore", takže byl na pokraji nebe.

Flora nebyla klassickou kráskou, ale za to měla opravdový půvab pařížské demimondky.

Dovedla býti roztomilou a mnohý Pařížan ztratil hlavu, když na něho pohleděla, natož Polydor.

Seděli tak asi hodinu, když mrkla Flora na Florestana a ten pochopil.

„Co to?" zvolal po chvíli. „Tam vidím hraběte Bertillona!"

„Opravdu? Myslila jsem, že jest dosud u vyslanectví v Cařihradě!"

„Musím s ním mluviti. Měli jsme se vždy velice rádi. Prominete?"

Když vyšel ven, sedla si Flora blíže k Polydorovi.

„Jsem ráda, že jsem se s vámi seznámila. Víte proč?"

„Mluvte, slečno —"

„Mám vám to říci?"

„Prosím vás za to —"

„Víte, jest to zcela důvěrné . . . Nerada o tom vypravuji . . . Ale mám k vám takovou důvěru . . . Hleďte, podobáte se mé první lásce . . . Jest tomu již šest let, bylo mi tenkrát šestnáct, byla jsem doma u rodičů a on byl synem lesníka . . . Také taková poctivá, věrná tvář jako máte vy . . . Milovali jsme se ideálně, čistou první láskou, jaká zůstává v srdci po celý život . . . A když se ho jednou zmocnila vášeň, pravila jsem mu: Nebudu tvou dříve, dokud ti nepodám ruku u oltáře. Jdi zítra k mým rodičům, matka ví vše . . . Neodeprou ti svolení . . . A druhého dne . . . byl mrtev . . ."

„Jak jest to možno?"

„Nešťastná náhoda . . . . Snad osud . . . . Klopýtl v lese, ručnice zavadila o kmen a spustila. Našli ho ráno mrtvého . . . A vzpomínka na tuto tragickou událost zůstala v mém srdci dosud . . . Ano, a vy —“

Nedopověděla a sklonila hlavu do rukou.

Cítil její žal, o němž netušil, že jest to dobrá komedie, kterou již mnohého dobromyslného venkovana oklamala — ale když měla hlavu stále skloněnou, cítil, že jí musí říci několik slov útěchy.

Vzal ji nesměle kol pasu, přitáhl její hlavu k sobě a pravil:

„Přemozte se, slečno. Musíte zapomenout . . . Snad to bylo souzeno . . . Cítím s vámi, věřte, jako přítel, jako bratr . . .“

Sklonila se k němu, jako přemožena jeho slovy, tak daleko, že její vlasy se dotýkaly jeho rtů . . . Vůně jejího těla, parfum vlasů působily naň tak, že se zapomněl a políbil ji na vlasy.

Netrhla sebou — měla vše dobře vypočteno — naopak, přitiskla se k němu ještě více a když po chvíli zvedla hlavu, pohleděla naň hlubokým, hnědým okem tak, že byl v šíleném vzrušení.

„Nehněváte se na mne?“ pravil, zajíkaje se.

„Ne . . . Proč . . . Měla jsem tak málo přátel . . . A vy budete jistě mým přítelem, to cítím dobře . . .“

Chtěl něco odpověděti, ale ona ho zarazila.

„Florestan se vrací . . . Ani slova před ním. Jest to dobrý hoch, poctivý . . . Ale nač mu

sdělovati, co vypravujeme pouze nejdůvěrnějším přátelům . . .“

Tím ho upoutala k sobě úplně. Měl tajemství společné s ní — ah — jak se mu dmula prsa. Cítil, že se rázem stal dokonalým Pařížanem.

V jednu hodinu v noci poručil šampaňské a připíjeli si potom na bratrství s Florestanem.

Flora mu říkala již jenom „Polydore“, také „milý Polydore“ a konečně „drahý Polydore“ a tiskla mu pod stolem ruku.

Cítil v sobě stopy vášně, ale nezvyklý požitek vína vykonal svou povinnost. Přemáhal se, jak mohl, aby se nezdál směšným před Florou, ale ta mu pomohla z nesnází.

„Nejsem zvyklá šampaňskému,“ pravila, kladouc hlavu do zadu, aby její formy tím více vynikly. „Zdá se mi, že se mně točí hlava. Navrhuji, abychom jeli domů.“

Oba souhlasili a Polydor zaplatil. Byl již tak zpit a opojen vznikající vášní, že zaplatil účet bez přehlídky a nepozoroval, že platil více o sto franků, o které se pak rozdělil číšník s Florou.

Ve drožce vzdor všemu přemáhání usnul. Vzbudil se teprve, když ho Florestan chytil za rameno.

„Jsme doma!“ houkl mu do ucha.

Polydor stěží se orientoval z prvého probuzení a pravil těžkým jazykem:

„Kde jest Flora?“

„Dovezli jsme ji domů,“ odpověděl Florestan a odváděl Polydora do svého bytu.

Ale Flora dala se zatím dovézti do Trocadéra.

IV.
V tenatech.

Druhého dne probudil se Polydor až po dvanácté hodině.

Rozhlížel se v posteli udiveně kolem a namáhavě si musil připomínati, co se s ním včera dělo.

Za chvíli uslyšel kroky. Byl to Florestan, který byl již oblečen a právě se chystal k vycházce.

„Dobré jitro!" zvolal Florestan vesele.

„Dobré jitro! Kolik jest hodin?"

„Bude pomalu jedna."

„To jsem tak dloluho spal?"

„Z toho si nic nedělej. V Paříži se vstává obyčejně až k jedenácté."

„Bolí mne hlava. Snad od toho vína."

„Co tě to napadá. Pouze proto, že jsi šel pozdě spat. Nejsi tomu zvyklý."

„Kam chceš jít?"

„Myslil jsem, že budeš ještě spát, a proto jsem chtěl trochu na procházku. Ustroj se a pojď s sebou."

„Bolí mne celé tělo."

„Jen pojď. Setkáme se s Florou."

To účinkovalo.

Polydor vyskočil s postele, rychle se umyl a ustrojil.

„Prosím tě, Florestane, nedělal jsem nic hloupého?" pravil úzkostně.

„Ani dost málo."

„Nemluvil jsem nějaké nesmysly?"

„Proč se tak domníváš?"

„Protože — protože — myslím, že jsem měl trochu v hlavě."

„Trochu v hlavě!" pravil si v duchu Florestan. „Byl opilý jako námořník." Ale nahlas odpověděl:

„Ty žes měl v hlavě? Snad se ti něco zdálo! Byl jsi přece střízlivý jako novic v klášteře."

„Ale — zdá se mi, že jsem usnul ve voze."

„Spali jsme všichni. Když se po víně vyjde na čerstvý vzduch, chce se vždycky spát."

„Tedy Flora se mně nesmála?"

„Ani trochu. Naopak. Jest tebou nadšena."

„Ano, pravila mi, že jí připomínám její prvou lásku."

Florestan se ušklíbl.

„Také mně něco takového říkala."

„Byla dojata, když mně o tom vypravovala."

„Nuže, jsi hotov? Půjdeme!"

„Kam?"

„Nejdříve na snídani. Vezmeme si kočár a pojedeme do boulogneského lesíka."

„Ale — nyní mně něco napadá!"

„Mluv . . ."

„Ty máš mít souboj!"

Florestan dávno zapomněl, co Polydorovi nalhal.

„Souboj?" pravil lhostejně. „Věc jest již vyrovnána."

„Tys se bil?"

„Ovšem, dnes ráno."

„A —“

„Soupeř jest raněn do ramene. S tím se svědci spokojili a prohlásili spor za vyrovnaný.“

Polydor nepovážil, že souboj se nemohl konati bez předchozího ujednání sekundantů, ale to mu bylo jedno.

Stiskl vřele ruku Florestanovi a gratuloval mu se slzami v očích k tomuto výsledku.

„Kde na nás bude čekati Flora?“ pravil potom.

„V cukrárně Valdesově. Ona jí k smrti ráda cukroví.“

O půl hodiny později setkali se s Florou v cukrárně. Pospíšila jim vstříc, jakoby se jich nemohla dočkati a podala Polydorovi obě ruce.

„Zdálo se mně o vás,“ pravila s koketním úsměvem.

„Opravdu? Smím vědět, co?“

Florestan zahrozil žertovně prstem a Polydor zčervenal až po čelo.

Když zaplatil u Valdesa, jeli kočárem do boulogneského lesíku, kde také obědvali.

„Jest také čas, abych si našel byt,“ pravil Polydor.

„Ponech mně tu starost,“ řekl Florestan. „Neznáš se stejně v Paříži. Jeď domů s Florou a já zatím pojedu konfortablem do Paříže. Bude-li mi štěstí příznivo, budeš ještě dnes spáti ve svém vlastním bytě.“

„To by bylo opravdu znamenité. A což nábytek?“

„Budu hledět dostat byt s nábytkem. Jsou takové appartementy, zařízené často s knížecí nád-

herou, které bohatý cizinec opustil nebo ponechal nábytek na srážku nájemného. Možno, že ti i sluhu do večera opatřím . . .“

„Bylo by to možné?“

„V Paříži jest všecko možné. Nebo — přál bys si snad raději panskou hezkou, mladou. — Taková maitressa nestojí mnoho . . .“

„Ne, ne, to nedovolím,“ vzkřikla prudce Flora, a pak se zamlčela, jakoby ji mrzelo, že se zapomněla.

„Hleďme, Flora ti chce mluvit do tvého hospodářství,“ žertoval Florestan.

Ale Polydor zde seděl jako opařený. Ve výkřiku Flořině spatřoval známku žárlivosti, která jest nezbytným průvodčím lásky.

„Dáš mi tedy plnou moc?“ pokračoval Florestan, jakoby ničeho nepozoroval.

„Úplně,“ pravil tiše Polydor.

„Mám tě zatím založit?“

„Nač to?“

„Musím zaplatit čtvrtletní nájemné, po případě koupiti nábytek.“

„Stačí dva tisíce franků?“

„Nestačí-li, založím tě.“

Florestan dostal dva tisíce franků a odejel. Polydor a Flora osaměli.

Byl ještě ve větších rozpacích nežli včera. Ale ona se o to postarala, aby se mu krev dostala do proudu.

„Jsem ospalá,“ pravila. „Nemohla jsem dlouho usnouti, když jsem přijela domů.“ (Byla zatím v

Trocadéru a strávila tam zbytek noci se zámožným obchodníkem z venkova.)

„Dala bych za to nevím co, kdybych si mohla zdřímnouti na hodinku.“

„Zde jsme, bohužel, v hostinci —“

„Něco mně napadá . . . Mají zde přece hostinské pokoje . . . Zeptejte se, Polydore . . .“

Dostal za odpověď, že ano. Všecky restaurace v boulogneském lesíku mají chambry i pokoje, neboť zde se vystřídá do roka na tisíce zamilovaných párků.

„To jsem ráda . . . zdřímnu si na hodinku.“

Vstala, aby odešla.

Polydor netroufal si nabídnouti, že ji doprovodí. Musela ho sama k tomu přiměti.

„Nedoprovodíte mne? Pomůžete mi zouti střevíce a potom počkáte na mne zde . . .“

Chvěl se po celém těle, když ji doprovázel chodbou, pokrytou vysokým kobercem.

Žádostivým pohledem sledoval její pružnou, elastickou postavu, jež se vznášela před ním kroky tichými, jako znavenými . . . Hlava se mu točila, když si pomyslil, že by mohla jednou milovati jeho, neznámého dosud a nepatrného písaříka z Luneville . . .

Vešli do malého pokojíka.

„Jsem unavena,“ pravila, zívajíc. „A vy, dobrá duše, jste společníkem dámy tak nudné. Snad vás zdržuji od dostaveníčka, není-liž pravda?“

Nemohl odpověděti, neboť se mu zatajil dech. Odhodila klobouk a usedla na pohovku, nastavujíc mu nožku.

„Svlékněte mi střevíčky!“ zvolala vesele. „Ale nehněváte se?“

Pohleděl na ni tak toužně, že by se byla dala tomu hlupáčkovi do smíchu.

Rozvazoval šněrovadlo, ale nemohl být hotov. Ruce se mu třásly.

Konečně byly střevíčky s nohou a ona v rozpustilosti položila nohy na jeho ramena.

„Nyní jste mým otrokem. Polibte mou nohu na znamení oddanosti.“

Uchopil její nožku a líbal ji jako šílený.

„Dost, dost,“ pravila konečně. „A nyní mi pomozte svléci šaty.“

Krev mu zalila oči. On, před několika dny chudý písařík notářský, který si netroufal pozvednouti zraků ani k služce, dnes svléká nejkrásnější ženu Paříže, o které sám Florestan tvrdil, že jest nepřístupna. V opojení nevzpomněl, že tuto změnu způsobily jeho peníze, které se záhy odstěhují do kapsy její a Florestanovy. Tanulo mu pouze na mysli, že ho má ráda.

Byla ku podivu neobratnou . . . Nebo snad byla tak ospalou? Snad toto bylo pravda, neboť mu položila dokonce hlavu na rameno, zavírajíc oči a čekajíc, že ji políbí . . .

Ale neučinil tak. Netroufal si.

Jaké sny si vykreslil ve svých smělých představách, když se ubíral do Paříže!

Byly to sny neurčité, ve kterých hrála hlavní úlohu neznámá, krásná žena. A později, když poznal Floru, byla ona předmětem jeho milostných illusí. Kolikrát si představoval, jak ji líbá, jak ji

k sobě tiskne, jak s ní putuje vysněným parkem, rozkvetlými poli, lukami naplněnými dusivým zápachem sena!

Veškeré jeho touhy ztělesnily se v její osobu, svůdnou, obestřenou poesií první smyslné lásky a chicem Pařížanky!

A nyní když tu stála s ním sama v tichém, útulném pokojíku, neměl ani odvahy, aby ji k sobě přivinul, aby ji políbil . . .

Ruce se mu třásly, když je položil zvolna, nesměle kolem jejího hrdla, a teprve když viděl, že se nevzpírá, přivinul ji k sobě a počal ji bouřně líbati.

Snášela chvíli jeho polibky, a pak se mu náhle vyvinula z náručí.

„Nyní mne nech spát,“ pravila.

„Ne —“ zvolal dušeně, „ty musíš —“

„Co musím?“ zvolala prudce. „Zapomínáš se . . . Mám tě ráda. — Ale tvou nebudu . . .“

„Nikdy?“ zvolal zoufale.

„Nepravila jsem to . . . Překvapil jsi mne . . . Tak dlouho jsem vzdorovala mužům a ty najednou . . . Ne, opusť mne . . . Promluvím se svým srdcem . . . Dnes ne, jindy, snad — zítra . . .“

Poslechl ji jako otrok a políbiv ji, vzdálil se.

Ona si po odchodu jeho zívla a pravila se smíchem:

„Jest nudný, ten hlupáček z venkova . . . Chytil se, docela chytil. Florestan mně přinesl štěstí!“

A pak rychle usnula, neboť byla opravdu ospalou. Nespala skoro nic této noci.

V.

Claire.

Claire se nalézá v obchodě pana Benedicta.

Jest šťastna, že jí náhoda pomohla k tak dobrému místu. Prvý měsíc neměla platu, ale nyní má již sto franků měsíčně a paní Benedictová, která jest paní přísnou, ale spravedlivou, slibuje, že jí plat co nejdříve zvýší.

Claire již dnes patří mezi přední prodavačky závodu. Paní Benedictová říká, že neměla dosud takové příruči v krámě.

Závod Benedictův má na skladě pouze zboží první jakosti. Drahé bruselské krajky, lyonské hedvábí, švýcarské vyšívání. Chef jest stále na cestách, kupuje přímo u výrobců a rozumí zboží. Paní řídí obchod, který pod jejíma rukama zkvétá. Nemá dítek a proto neopustí krám po celý den. Jest trochu bigotní jako všecky bezdětné ženy, dbá na čistotu mravů a pořádek v domě. Mají šest prodavaček a paní Benedictová nestrpí nejmenší milostné pletky.

Claire jest elegantní, z dobrého domu a zná obstojně anglicky. Záhy jí předala paní nejlepší zákaznice. Má-li býti obsloužena bohatá Angličanka, pošle k ní Claire, a ta pravidelně obdrží dobré zpropitné.

„Poslal jsi mi znamenitou sílu,“ říkává paní svému choti.

Ten tomu neříká nic, nebo odpoví klidně:

„Byla to pouhá náhoda, Yvetto.“

Ale klid tento jest zdánlivý. Dříve Pierre se do krámu skoro ani nepodíval. Teď jest tam každé chvíle. Chce přehlížeti zásoby zboží, aby věděl, co koupit, až se vydá na jarní cestu.

Neopomene promluviti několik slov s Claire, ovšem tak, aby toho Yvetta nepozorovala.

Jednou se s ní setkal sám ve skladišti.

Stála za vysokým regálem, takže je nikdo nemohl pozorovati, a hledala balík hedvábí.

„Líbí se vám u nás?“ pravil k ní.

„Jsem vám vděčna, že jste mne sem uvedl,“ odpověděla vřele.

„Opravdu?“

„Zajisté. Jsem zde tak šťastna, tak spokojena. Mám slušný plat, okolí mně úplně vyhovuje, naučím se více než kde jinde — opravdu ani nevím, jak mám vám dáti své díky na jevo.“

„Domníváte se tedy opravdu, že jste mi něčím povinna?“

Podala mu ruku s vřelým pohledem.

Zachvěl se a sevřel její ruku ve své.

„Kdybych tedy chtěl malý důkaz vaší vděčnosti?“

Zachvěla se, tušíc, co bude chtíti.

„Mluvte, pane Benedicte,“ řekla chladněji.

„Nehněvejte se na mne . . . Myslím na vás od oné chvíle, kdy jsem vás poprvé spatřil . . . . Nespal jsem celou noc úzkostí, zdali přijdete žádat o místo . . . Jsem starý muž, ale opuštěný . . . Žena mně nerozumí. Nemáme dítek a to nás odcizilo . . . Vyslyšte mne . . .“

„Není to možné!“ pravila tiše, ale určitě.

„Jsem vám starým?“

„To nikoli.“

„Ne dosti hezkým . . .?“

„Ani to ne. Až bude voliti mé srdce, nebude se ohlížeti na věk ani na krásu. Ale jste ženat! Mám oklamati paní, která jest ke mně tak hodná!“

„Nedoví-li se ničeho, nebude ji bolet srdce. Také já bych jí nerad způsobil zármutek . . . Ale nemohu si pomoci . . . Nemáte milence, vím to dobře. A žena vašeho temperamentu nemůže býti bez muže . . . A máte se státi kořistí prvního světáka, který se s vámi setká a pak vás opustí? Poskytněte mně trochu štěstí! Co vám bude scházeti na lásce, nahradí vám moje zlato. Jsem bohatší než se domníváte . . .“

Stála tu se sklopenou hlavou, marně hledíc vyprostiti ruku.

„Odpovíte mi?“ naléhal znova.

„Ano, ale záporně. Nemohu jinak.“

Pustil její ruku a hlas se mu chvěl zklamanou nadějí.

„Jest tedy po všem. A já jsem byl tak šťasten přeludem, že budete jednou mou . . . Co mi zbývá, než opět odcestovati! Ale aspoň něco mi dejte náhradou . . . Dovolte, abych vás směl políbiti . . .“

Bylo jí ho líto. Usmála se jemně a pravila:

„Mileráda!“

Domnívala se, že jí vtiskne na čelo otcovské políbení, a nevzpírala se.

Ale Benedict ji chopil kolem boků o políbil ji na ústa.

To byl polibek milence.

„Nechte mne, pane Benedicte!“ zvolala nervosně.

„Přejte mi tuto nevinnou radost!“ pravil vřele a přivinul ji znova k sobě.

„Netušíte, jak vás mám rád!“ zašeptal při tom.

Chtěla se znova vzpírati, avšak jeho polibky byly tak vřelé, že sama cítila při nich rozkoš a blaho. Zavřela oči a nechala se líbati.

V tom se ozyal hlas z obchodu. Paní Benedictová ji volala.

Pustil ji a ona se zapotácela.

Chopil ji za ruku a zašeptal jí do ucha:

„Dnes večer čekám na vás v ulici Angoulême.“

A rychle se vytratil zadním východem.

Byla celého dne roztržita. Řekla, že ji bolí hlava a měla pravdu. Krev jí bušila ve spáncích.

Ve věcech lásky byla neobyčejně střízlivou. Byla vychována vzorně a považovala za přípustno, aby se žena vzdala pouze svému legitimnímu muži.

Tyto zásady staly se u ní tím větším zákonem, když její láska v sedmnácti letech skončila zklamáním. Tehdy se do ní zamiloval hezký chovanec vojenské polytechniky v Saint Cyru, dlící u sousedů na prázdninách. Milovala ho plným žárem první lásky. Vzdorovala mu, ale když jí přísahal, že si ji vezme hned, jakmile se stane poručíkem, uvěřila mu a stala se jeho milenkou.

A když uplynuly prázdniny, odešel do ústavu a již se nevrátil.

Tehdy si řekla, že lásku svou nevěnuje již nikdy nikomu, než svému manželi. Nechtěla se vydati podruhé v šanc mukám srdce.

Slib tento zachovávala svědomitě a vznikla-li v ní žádost po styku s mužem, přemohla ji rozumovými důvody.

Ale dnes se v ní probudilo něco, co jí bylo dosud neznámo.

Co cítila v objetí švarného chovance vojenské akademie, bylo sladkou písní mladého srdéčka. Ale dnes — to byla předehra ku hřímání vášně.

Pan Benedict byl muž as 48letý, jeho vlas tu a tam prosvítal, ale jeho tělo bylo mohutné, jeho vášně pouze dřímaly zduseny všedním životem podle Yvetty. Nebyl jí ovšem věrným, potuluje se většinu roku po cestách, ale čím byla laciná láska komorných, panských a demimondek, se kterou musil vzíti za vděk, oproti lásce k děvčeti, jakým byla Claire!

A ona — když ji k sobě násilím přivinul a jejich těla tak těsně k sobě splynula — ona cítila v sobě předzvěsť smyslné vášně, která jest mocnější než ideální hnutí lásky.

Vše, co v ní tehdy vzbudil její první milenec, co v ní pomalu dozrávalo po tomto poznání, hrozilo nyní propuknouti plamenem.

Byla stále nervosnější. Nemohla se dočkati večera a zároveň se té chvíle bála . . . Stokrát si řekla, že půjde domů jiným směrem, ale když v osm hodin zavřely závod a rozběhly se domů, šla mechanicky k ulici Angoulême.

Na rohu ji očekával pan Benedict.

Chopil ji za ruku a pravil chvějícím se hlasem:
„Jak jste dobrá! Pojďte!“
Zvolala:
„Kam chcete jít?“ ale nezdráhala se.
„Jste přece volna?“
„To ovšem . . .“
„Máte svůj byt?“
„Ano — ano —“
„Nikdo vás nepohřeší —“
„Ovšem — ale neslíbila jsem, že půjdu s vámi . . .“
„Nemůžete mně odříci, ne, nedělejte toho . . . Popřejte mi jedinou noc, a pak rozhodněte . . .“

A nyní se zavěsil v její rámě a skloniv k ní hlavu, popisoval jí slovy bezohlednými, jakých ještě nikdy neslyšela, všecky rozkoše lásky, kterých nepoznala a nemohla poznati od onoho hocha, který snad sám poprvé miloval. To byly rozkoše, jež zná jen zralý muž, který procestoval svět a sám mnoho zažil, rozkoše rafinované, plné žáru a smyslnosti.

Poslouchala ho jako ve snu, neboť rázem se před ní otevřel svět dosud neznámý, který ji omamoval.

Šla s ním mechanicky a vzpamatovala se teprve, když jí v oči bily ostré elektrické žárovky na úzkých schodech, vedoucích do kteréhosi hotelu v předměstí.

Chtěla se mu vytrhnouti a utéci. Ale byli tu již číšníci, vítající oba a vedli je do chambru elegantně zařízeného, vedle něhož byl pokojík s lůžkem.

Když osaměli, pochopila teprve situaci.
„Proč jste mne sem zavedl? Pusťte mne domů! Ne, nechci býti vaší . . .“

Ale on ji objal, přivinul ji k sobě, a ona znova pocítila totéž vzplanutí smyslnosti jako odpoledne.

Potom usedli k večeři, a Benedict nemluvil o své lásce.

Mluvil o svém životě, o bezútěšném mládí, které prožil zápasem o život. O prvých počátcích svého obchodu, kdy pro námahu a spoření nedostal se ani k tomu, aby poznal život.

Vypravoval o tom, jak se jeho paní mu úplně odcizila, nemajíc jiné myšlenky než pro obchod, nechápajíc ho naprosto, když chtěl, aby poznali umělecké a společenské proudění velkoměsta.

„A nyní, když moje duše zakotvila ve vás, byla byste s to odmítnouti moji lásku?“

Sklonila hlavu a neodpovídala.
„Necítíte ničeho ve svém srdci pro mne?“
Podala mu mlčky ruku.
„Jste mi velmi sympatickým,“ pravila, a oko její zvlhlo..
„Láska se zajisté dostaví,“ zvolal pan Benedict a pokryl její ručku polibky.

Odešli z hotelu pozdě v noci. — —

Po čtrnáct dnů denně se scházeli a potom měl pan Benedict odcestovati.

Zatím však zařídil Claire rozkošný malý byt, zásobil ji penězi a když se doma rozloučil, odstěhoval se k ní na dva týdny, které měl tráviti na cestách po Anglii.

Těchto čtrnáct dnů šíleného záchvatu, který stále stoupal, ztrávili oba v opojení, tím dravějším, neboť byli stále spolu. Claire nechodila již do závodu a oba neopustili ani na chvíli své útulné hnízdečko.

Pak odcestoval. Claire se vrátila do závodu, kde věřili, že ztrávila celou dobu u své nemocné tety, a žila nyní jen vzpomínkám, těšíc se, že se za měsíc Benedict vrátí.

A praktickou stránku mělo toto dobrodružství také, neboť její jměníčko vzrostlo štědrostí jejího milence o deset tisíc franků . . .

VI.

Rozmarná žena.

Uplynuly dva měsíce od onoho dne, kdy Polydor poprvé políbil Floru v restauraci boulogneského lesíku.

Polibek tento stal se mu osudným. Uvízl v síti krásné kokotty a stal se jejím otrokem.

Nezkušený mladík, venkovan, neznalý světa a žen, zpitý nenadálým bohatstvím, byl lhostejným ke všemu, co se dělo kolem něho. Pro něho existovala jediná osoba na světě a tou byla Flora, jediný cíl života, a to bylo: dosáhnouti její lásky.

A Flora dovedla využitkovati této šílené lásky. Věděla, že by mohl jeho cit schladnouti a proto ho dráždila do nejvyšší míry, aby ho v posledním okamžiku mohla udržeti v přiměřené vzdálenosti.

Jeho vášeň se stupňovala, tím více, poněvadž se s ní stýkal denně pouze dvě, tři hodiny, a vzdor své omezenosti nemohl přece věřiti jejímu tvrzení, že se nestýká s jinými muži.

Často se opakovala ona scéna z boulogneského lesíka. Často ji vinul k sobě v záchvatu vášně a již se domníval, že se dostane k cíli. A tu pravidelně, v posledním okamžiku, vyvinula se mu z náručí a řekla hlasem uměle vzrušeným:

„Ne, dnes ne — drahý Polydore, snad zítra, snad jindy — ne, nech mne —“

A on zase zoufale zřel, jak odchází z jeho bytu, posílajíc mu polibek a pak vrhl se na pohovku, zarývaje si nehty do prsou, a plakal.

A pak přišel Florestan a musil mu vypravovati o Floře. Šli pak spolu Paříží, večeřeli v nejdražších restaurantech a potom vytloukali noční místnosti nejhoršího druhu, vracejíce se potom z noční toulky zpiti. V tomto tělesném i duševním opojení udržoval Florestan Polydora týden po týdnu, neboť jen v tomto nesmírném přepjetí nervů mohl z něho vydírati peníze.

Vydělal několik tisíc franků na nábytku, další tisíce získal při koupi klenotů pro Floru, kterou Polydor dary přímo zasypával.

Polydor byl tak důvěřivý, že svěřoval koupi brillantů Florestanovi.

„Zde máš deset tisíc franků, kup jí náramek. Já zůstanu doma. Mohla by zatím přijít a já bych nebyl doma.“

Florestan přinesl náramek za pět tisíc franků a s ním účet na deset tisíc. Jeho známý klenotník

rád si dovolil tento úskok, poněvadž náramek byl pro jiného za tři tisíce.

Tak se pomalu stěhovaly peníze z tobolky Polydorovy do kapes obou dobrodruhů.

Polydora nenapadlo nikdy, aby učinil přehlídku své pokladny. Byl by poznal, že již utratil čtvrtinu svého dědictví. A aby to nepoznal, přinutil ho Florestan, aby proměnil své šeky v peníze.

„Jest mi to již fádní, Florestane," pravila po měsíci Flora. „Musíme tomu učinit konec. Měla jsem již dosti mužů, ale žádný nebyl tak hloupý."

„Kdyby byl chytrý, nenechal by se tak vodit za nos," odtušil klidně Florestan.

„Musím ho přiměti k tomu, aby mně dal co nejvíce peněz. Pak ho pustím."

„S tím nesouhlasím. Buď všecko nebo nic. Takový hlupák se nám tak hned nevyskytne. Celý obnos musí býti náš."

„Takový hlupák přece není, aby nám dal všecko."

„Musí. Když bude nejhůř, vezmu si peníze sám."

„Při tom nejsem. Tobě jest to ovšem jedno. Uprchneš do ciziny a nenajdou tě. Ale co já! Jsem možnou jenom na pařížské půdě."

„Jak jste daleko?"

„Šílí stále více po mně. Čekám, až bude v nejvyšší extasi, a potom —"

„Potom —?"

„Potom začnu jednat."

„Dobře. Ale žádnou zradu —"

„Zradila jsem tě někdy?"

„Nevěřím žádné ženě."

Jednoho večera Polydor, opět roztoužený po Floře a sžíraný žárlivostí, kráčel s přítelem ulicí a hovořil o ní.

„Jsi opravdu žárliv na ni?" pravil Florestan.

„Nesmírně. Kdybych jen věděl, co dělá večer — kde je — nevěřím, že jest doma —"

Ovšem, že nebývala nikdy doma, ale dnes byla, poněvadž jednalo se o tric, kterým měl býti Polydor úplně připoután.

„Pokud vím, jest Flora hodné děvče. Ale souhlasím s tebou. Zjednej si jasno."

„Jak to učiním?"

„Zcela jednoduše. Přesvědčíš se o tom."

„Jak?"

„Navštiv ji. Je-li doma, pak jí můžeš důvěřovat."

Polydor se zdráhal. Měl strach, že ji doma nezastihne.

„Proč váháš?"

„Máš pravdu. Učiním tak —"

Šli chvíli tiše a Polydor přemítal.

„Kde bydlí?" pravil po chvíli těžkého zápasu.

„V ulici du Quatre Septembre číslo 17. Nevím, v kterém patře, nebyl jsem u ní nikdy. Ale to ti poví domovník."

Vešli do domu, který podivnou náhodou nebyl daleko, a domovník jim řekl, že Flora bydlí ve čtvrtém patře.

„Jdi nahoru sám," pravil Florestan. „Počkám před domem."

Nikdy netrvala cesta do schodů Polydorovi tak dlouho jako dnes. Kolena se mu chvěla, srdce mu tlouklo.

Co učiní, nebude-li doma? Nahne se přes zábradlí a skočí dolů. Co mu bude do života?

Ale potom se utěšoval. Nebude-li doma, není to přece známkou její nevěry. Může býti v divadle, ve slušné společnosti, u přítelkyně. Ale tajný hlas mu našeptával: Není-li doma, jest u milence.

S tlukoucím srdcem zazvonil u jejích dveří. Dlouho se nic neozvalo.

Chvěl se na celém těle. Neměl tolik síly, aby zazvonil znova.

Konečně tak učinil.

Tu se po chvíli ozvaly kroky v předsíni.

Polydor zajásal.

Dveře se pootevřely a Flořin hlas se ozval:

„Kdo to? Večer nepřijímám vůbec návštěv."

„To jsem já, moje drahá, Polydor," zvolal, zajíkaje se.

„Ah!" vzpřikla lehce a otevřela mu.

Vešel vzrušen a počal ji líbati.

Vtáhla ho do pokoje.

Měla dva malé pokojíky, jeden jí sloužil za jídelnu, druhý za ložnici.

„Nečekala jsem tě. Kdo ti řekl, kde bydlím?"

„Florestan . . ."

„Stalo se něco?"

„Ne, docela ne . . . Ale chtěl jsem tě viděti . . . Bylo mi tak smutno . . ."

„Jak jsi hodný . . . Posaď se! Chceš trochu vína? Nemám ničeho jiného."

Svolil, aby si mohl oddychnouti.

„Chtěla jsem již ulehnouti," pravila, ukazujíc na odestlané lůžko ve druhém pokoji.

Jemu se vehnala krev do tváří.

„Čtu velmi dlouho než usnu. Jest to moje jediná zábava . . ." pravila klidně.

Odprošoval ji v duchu, že ji mohl vůbec podezřívati.

„Proč nepiješ?" pravila, nalévajíc si znova víno. „Zdržíš se déle?"

Nechtěl říci, že naň Florestan čeká.

„Chtěl bych tady zůstati," pravil s významným pohledem.

„Zase jsi nedočkavý! Slíbila jsem ti, že budu jednou tvou, ale —"

„Jest mi to věčností!" vykřikl prudce. „Proč se mně vlastně vyhýbáš?"

„Mám ti to říci?"

„Prosím tě za to!"

„Nebudeš se na mne hněvat?"

„Zbožňuji tě, i kdybys mně zranila srdce."

„Nuže —"

„Nemohu se dočkati . . ."

„Obávám se —" počala váhavě.

„Rychle — mluv —"

„Kdybych se stala tvou, že — že —"

„Nuže — netrýzni mne —"

„Obávám se, že bys se mne brzy nasytil a potom — opustil —"

Její hlas se chvěl strojeným rozčilením.

Vyskočil a sevřel ji ve svou náruč.

„Tohle ses mohla domnívati o mně?“ zvolal líbaje ji.

Zdálo se mu, že je velkým. Ona, krásná, zbožňovaná Flora se chvěje o jeho lásku.

„Hněváš se proto na mne?“

Stála nad ním, klopíc s líčenou naivností oči a hledíc naň z pod brv.

„Jak bych se mohl hněvati na tebe!“ zvolal vřele. „Vidím teprve, že mne máš opravdu ráda!“

„Tys o tom pochyboval?“

„Což nemám pochybovati, když mne nechceš vyslyšet?“

„Řekla jsem ti důvod. A potom —“

„Co ještě?“

„Materielní ohledy.“

„Jaké můžeš mít, když jsi mojí?“

„A přec — hleď, budu upřímnou, povím ti něco, co nevíš . . . K vůli tobě jsem zamítla nabídku hraběte St. Bris, který mně nabízel zámek Chateaubleu a půl milionu. Milovala jsem tě a dnes, kdybys mne opustil, bude mně za těžko vrátit se k mému bývalému životu. A co mi zbude —“ dodala s povzdechem.

„Což pak je možno, že bych tě mohl opustit?“

„Ah, muži jsou vrtkaví — jsi mladý, hezký, bohatý, naskytne se ti některá kokota, jimiž se Paříž jenom hemží — a pak budu nešťastnou —“

„Jak tě zbožňuji!“ zvolal v přemíře štěstí. „Jak ti mám dokázat, že jsi mi vším na světě?“

„Ah — kdybych měla záruku, že mne neopustíš, že se nebudu muset vracet tam, kde jsem byla nešťastnou —“

„Co bys učinila?“

„Byla bych — tvou —“

„Opravdu?“

Vstal a chodil nervosně po pokoji. Zrál v něm zoufalý úmysl.

„Floro —“ zvolal konečně, zastaviv se před ní.

„Mluv —“

„Neurazíš se, když ti něco nabídnu?“

„Nevím, co myslíš!“

„Nestrpím naprosto, abys něčeho postrádala. Bohatství mé jest tvým. — Neopustím tě nikdy, ale chci, abys měla doklady mé stálosti v rukou. — Miluji tě neskonale, šíleně. Dám všecko, abys byla mou! Přijmi vše, co mám u sebe — a věř mi!“

S těmi slovy položil na stůl tobolku.

„Polydore!“ zvolala vyčítavě.

„Nehněvej se na mne!“ pravil prosebně. „Chceš-li býti mou, pak jest vše tvým, co mně náleží.“

„Ne, to není možno!“ zdráhala se.

„Neodporuj. Vezmi si to, nebo bys mně zasadila hlubokou ránu.“

Zdráhala se ještě chvíli. Musil ji nutiti, prositi na kolenou, konečně otevřel zásuvku psacího stolu a hodil tam tobolku.

„Nyní není vyhnutí. Tobolka již není moje!“ pravil. „A nyní —“

„Co ještě?“

„Mám odejít?“

Mlčela chvíli, stojíc tu se sklopenou hlavou.

Cítil svou převahu. Vzal klobouk a tvářil se, jakoby odcházel.

Když byl u dveří, zvolala:

„Zůstaň!“

A on byl jedním skokem u ní a sevřev ji v náručí, líbal ji vášnivě.

Po chvíli, vyvinuvši se mu z náručí, vešla do ložnice, kde rozsvítila elektrický lustr.

Pak se vrátila k němu a položivši mu ruce na ramena, pravila s dlouhým, toužným pohledem:

„Budeš mne mít vždycky rád?“

„Věčně!“ pravil s extasí a klesl před ní na kolena.

A ona, stojíc nad ním, usmála se ironicky.

VII.

Pavouk a moucha.

Polydor byl již měsíc milencem Flořiným a nevěděl o sobě.

Peněz nepočítal.

V tobolce, kterou onoho večera odevzdal Floře, bylo padesát tisíc franků. Z jeho bohatství mu zbývalo sotva devadesát tisíc.

A i z těch stěhovala se tisícovka za tisícovkou do kapes obou spojenců.

Byl dva měsíce v Paříži, když jednoho večera — Flora byla churava, jak pravila — nikoliv z vědomí ceny peněz, ale z obavy, že přijde doba, kdy nebude moci stoupající požadavky Flořiny

upokojiti, sám jsa doma a stísněn podivnou náladou, počítal peníze. Dospěl k úsudku, že za dva měsíce vydal přes stodvacet tisíc franků.

Studený pot vyvstal mu na čele.

V tom přišel k němu Florestan. Viděl otevřenou pokladnu a hned pochopil situaci.

„Stalo se ti něco?“

Polydor váhal s odpovědí.

Konečně doznal pravdu:

„Zdá se mi, že jsem mnoho vydal.“

„Není možno. Žiješ tak skromně.“

Polydor mlčel. Nechtěl doznati, že dal Floře takové sumy peněz.

„Kolik ti zbývá?“ pokračoval Florestan.

„Asi osmdesát tisíc,“ vzdechl si Polydor.

„A s tímto obnosem jsi v rozpacích?“

„Mám strach, že v krátké době —“

„Nesmysl. Kdo má v Paříži osmdesát tisíc, může mít půl milionu za týden.“

„Jak to?“

„Jsi nezkušený. Jest celá řada cest. Bursa, spekulace s akciemi, hra v karty —“

„Nebudu nikdy hrát —“

„Nesmyl. V kartách prohraje jen ten, kdo jim nerozumí. Kdybych měl pět tisíc franků, vydělám jimi za večer nových pět —“

„A což kdybych prohrál?“

„Budeš-li se řídit mým návodem, neprohraješ nikdy.“

„Ne, ne — bojím se hry —“

„To nevadí. Nemusíš hrát. Ale musíš mi slíbit, že půjdeš se mnou do klubu.“

„Ale hrát nebudu."
„Jak jest libo. Půjčíš mně pět tisíc franků a uvidíš, jak se mi pohrnou peníze."
„Snad. Ale pět tisíc franků jest pěkná suma —"
„Nebude vyhozena. Vrátím ti ji téže noci."
Nemluvili o tom dále. Toho večera šel Polydor rozechvěn na lůžko.
Celou noc ho pronásledovaly divoké sny. Probudil se ráno celý spocen.
Téhož dne vylákala z něho Flora dalších deset tisíc franků a po čtrnácti dnech zbývalo mu pouze něco přes padesát tisíc.
Jednoho dne v květnu, když se vrátili z výletu, na němž dal v roztoužené chvíli v lese Floře pět tisíc franků, byl opět sám s Florestanem a začal sám mluviti o kartách.
„Pravil jsi mně tehdy —"
„Nevím, co myslíš."
„Že by se dal můj kapitál rozmnožit —"
„Ah, ano, — pamatuji se. Vyhrál jsem od té doby dvanáct tisíc."
„Opravdu. Ale neříkal jsi mi —"
„Vypůjčil jsem si pět tisíc od přítele senátora Bourdenella. Člověk má přece ještě upřímné přátele."
Polydor cítil osten výčitky.
„Nediv se, měl jsem jisté námitky."
„A dnes —"
„Dnes bych potřeboval nějaký zdroj příjmu. Zbývá mi pouze čtyřicet tisíc."
„To dostačí. Půjdeme zítra do klubu."
„Dobře. Beztoho Flora zítra jde na návštěvu."

„Ano. Pravila mi, že má nemocnou tetu, po které doufá dědit."
„Tedy zítra."
Florestanovi byla tato nabídka vítanou. Flora naň naléhala, aby ukončil celou věc. Měla někoho jiného na mušce.
Odpoledne strávil s Florou, která vylákala z něho nových pět tisíc.
Dnes se již neostýchala. Byly chvíle, kdy váhal, a tu mu řekla bez ostychu:
„Jsi lakomý, maličký. Nedáš mi ty peníze? Nevadí, řeknu si o ně hraběti St. Bris. Dotírá se stále ke mně, a stačí ode mne slůvko, aby mně klesl k nohám. Pak se ovšem neuvidíme."
Vzdychl si a dal jí žádanou sumu.
„Dnes se mně rozhodně vrátí," pravil si v duchu. „Florestan mne dosud nezklamal."
Večer šli do klubu.
Alespoň se Polydor domníval, že se jedná o klub. Ale byla to obyčejná soukromá herna, kam zatahovali placení croupieři své oběti. Každý z nich měl tam již své pomocníky.
Uvedl ho do malého sálu, kde se hrály karty u několika stolů.
„Ah, tam jest dobrý můj známý," pravil Florestan. „Vévoda de Spinola, stará provençalská šlechta a milionář. Charakteristická známka: Neumí hrát karet, ale hraje náruživě. Hleď, přichází k nám."
Kdyby byl býval Polydor jen trochu znatelem lidských tváří, byl by poznal, že domnělý vévoda

jest individium velice podezřelé, před nímž třeba míti se na pozoru.

Ale takto pocítil opravdovou úctu před vysokým, kostnatým mužem, s hladce oholenou tváří, který se k nim majestátně blížil.

„Ah, milý Florestane, vy zde?“ pravil vévoda, podávaje mu vznešeně dva prsty pravé ruky.

„Ano, pane vévodo. Smím se ptáti po vašem zdraví?“

„Ujde, ujde. Pobyt v pyrenejských lázních mne opravdu uzdravil. Nu, a co vy zde děláte?“

„Přišel jsem se s přítelem podívat trochu do klubu. Mám čest představiti pana Polydora Ragona, soukromníka.“

„Těší mne,“ ozval se vévoda blahoskłonně a podal Polydorovi jeden prst. „Mohli bychom si snad trochu zahráti, nemyslíte, příteli?“

„Nevím, opravdu, pane vévodo. Chceš si zahráti, Polydore?“

„Snad bych mohl . . .“ odpověděl nesměle.

Usedli k prázdnému stolku, a když vzal „vévoda“ do ruky karty, aby zamíchal, přiznal se teprve Polydor, že žádnou hru nezná.

„To nevadí,“ řekl vévoda vlídně. „Jsou hry, které se nemusí znáti. Na příklad pharo. To jest hra nesmírně jednoduchá, neboť se prostě sčítají karty stejných barev. Nebo jen d'Avignon, ve které se karty vyměňují, nebo konečně vingtetun, hra tak prostá a přece napínavá . . .“

„Hra tato vznikla za Ludvíka XIII.,“ přednášel vévoda, míchaje. „Hlavní věcí při ní je —

poslechněte dobře, mladý muži — zachovati klid. To vás uvaruje před mnohou ztrátou.“

Mluvil tak otcovsky, tak přívětivě, že Polydora nenapadlo ani ve snu, že by se za ním mohl skrývati nejnebezpečnější karetní podvodník z Paříže.

Než se naučil Polydor znáti význam hry, hráli o nepatrné vklady.

Za půl hodiny pak prohlásil vévoda, že možno hráti pravidelně.

Měl bank a Florestan táhl dříve, aby pak mohl raditi Polydorovi.

Tomu štěstí přálo. Výhra nebyla velká, ale osm set franků si nesl domů. Byla to volavka pro dny příští. Za to Florestan naříkal celou cestu, že prohrál přes pět set franků.

„Co jsem ti říkal? Neumí hrát! A to dnes nemáš ještě potřebný rozhled!“

Polydor byl opravdu navnaděn. Stále nabýval více přesvědčení, že si na této cestě dopomůže zase k penězům.

Hra se opakovala druhý den, neboť Flora byla churava a chtěla si večer odpočinouti. I toho večera si odnášel Polydor domů na dvanácte set franků.

Pak se nemoc Flořina na pokyn jejího přítele protáhla a tak mohl Polydor znova do klubu.

Třetího dne se karta obrátila. Polydor prohrával stále, a když jeho prohra obnášela přes tisíc franků, zdvojnásobil sázku, aby dostal vše domů. Ale nepodařilo se mu to. Nemohlo se mu to také podařiti, poněvadž oba hráli falešně.

Prohrál toho večera přes deset tisíc. Šel domů zoufalý a měl sto chutí skočiti do Seiny. Netušil, že z deseti tisíc jich sedm odnáší Florestan ve své kapse.

„Jsi dětina," konejšil ho Florestan. „Na takové případy musíš býti připraven. Kdo se ničeho neodváží, nevyhraje. Jsem jist, že zítra se ti tato suma vrátí."

Po dni prožitém v úzkostech nemohl se již dočkati, až půjdou do klubu. Nechali ho toho večera vyhráti dvě stě franků.

To mu dodalo odvahy a on věřil, že se k němu Štěstěna obrátila.

A nyní začalo systematické loupení. Každého dne vracel se lehčí o několik tisíc, a druhého dne se vrátil jako hypnotisován, aby peníze vyhrál zpět. Myslil dokonce málo na Floru, která měla tyto dny úplnou volnost, jíž také využila. Měla peněz dost a navázala nový styk s kterýmsi bohatým venkovským kupcem, který peníze těžce vydělané přišel do Paříže utratit.

Po deseti dnech, žije stále v opojení vášně a žádostivosti, vyhráti zpět prohrané peníze, šel znova do herny. Zbývalo mu pouze osm tisíc franků. Svoje dědictví utratil skoro ve třech měsících.

Zprvu sázel opatrně, a jeho spoluhráči nechali ho vyhrávati. Vyhrával stále, až měl před sebou dvacet tisíc.

Nyní byl jist, že mu bude karta padati dále, a vsadil na výhodnou kartu celých dvacet tisíc.

„Buďte opatrným, mladý muži," pravil mu vévoda dobrácky, skoro otcovsky. „Jest to velká suma!"

„Sázka platí!" vykřikl Polydor.

„Jak jest libo!" zněla chladná odpověď.

Ruce se Polydorovi třásly, když tahal druhou kartu. Zvolna ji posunoval pod esem, a nemohl zadržeti vzdech ulehčení. Byla to desítka. Nyní bylo vyhráno. V témž krátkém okamžiku si umínil, že se do smrti na karty ani nepodívá. Již dávno zapudil myšlenku, dosíci kartami velikého jmění. Jen když dostane zpět, co měl, když začal hráti. A tolik leží právě v banku. Čtyřicet tisíc! To mu stačí. Půjde zítra ku Floře a sdělí jí pravdu. Má ho šíleně ráda a spokojí se skromným životem. Sama má od něho jistě na šedesát tisíc, důchod z toho stačí na skromné živobytí. Bude hledati místo, aby si přivydělal. Zařídí si skromnou domácnost, zjasněnou spokojeností a láskou, vezmou se, budou míti rodinu a —

„Dvě esa!" zvolal v témž okamžiku vévoda a shrábl hromadu bankovek. Vyhrál.

Polydor hleděl s vytřeštěným zrakem na něho. Nechtěl věřiti, že by to bylo možno. Pak se ale vrhl na něho a chtěl mu bankovky vyrvati.

Předvídali to a Florestan rychle vstoupil mezi ně.

„Co děláš? Pan vévoda jest v právu!" zvolal přísně.

„Pusť mne! Lupič jest to, okradl mne!" zvolal zoufale Polydor.

Florestan ho uchopil za ramena, ale Polydor nadlidskou silou, které mu dodávalo zoufalství, ho odstrčil, aby se znova vrhl na vévodu. Ale vévody tu již nebylo. Vytratil se v nastalém zmatku postranními dvířky.

V té chvíli zmocnila se Polydora zuřivost. Vrhl se na Florestana, a když ho tento odstrčil, rozbil stolek na kusy. Když počal rozbíjeti židle, byl již obklopen ostatními hráči a dva silní sluhové, dobře instruovaní pro podobné případy, pevně ho sevřeli.

„Odveďte ho dolů," pravil Florestan, „ale nepouštějte ho ven, dokud nepřijdu."

Odvedli Polydora, stále zuřícího, po schodech dolů a Florestan zatím se rozdělil se svým kumpánem, který byl zároveň majitelem herny.

„Jest s to učiniti povyk," pravil tento, „hleď, aby se upokojil a možno-li, expeduj ho na venek. Tam nám neuškodí."

Florestan našel Polydora ztichlého. Náhlá reakce nastala po nesmírném vzrušení.

Vzal ho pod paží a vedl ho domů.

„Jsem zničen!" naříkal neustále Polydor.

„Jest to neštěstí, pravda," domlouval mu Florestan. „Ale celkem vzato, zoufat si z toho nemusíš. Nalézáš se prostě tam, kde jsi byl před třemi měsíci. Neměl jsi ničeho a dnes také ne —"

„Mám pouze dvě stě franků."

„Pomysli si, že to byl sen. Aspoň jsi něco užil. Vrať se do Lunevillu . . ."

„Ne, to neudělám!"

„Proč ne?"

„Protože by se mně tam vysmáli!"

„Bah! Nedbej lidí!"

„Ale co Flora? Ji tam přece nemohu s sebou vzíti!"

„Chceš dobrou radu?"

„Mluv! Byl jsi mně vždy dobrým přítelem . . ." zalkal Polydor.

„Zajisté. I mne bolí tvoje ztráta. Poslyš, co ti pravím: zanech Flory!"

„Ne! Nikdy! Nemohu žíti bez ní."

„Pak to znamená pro tebe neštěstí!"

„Proč to?"

„Poněvadž tě opustí ona!"

„Toho neučiní. Miluje mne!"

„Snad. Ale Flora není zvyklá skromnému životu. Ta se musí váleti v zlatě. Snad nějaký čas . . . a potom tě opustí nebo tě bude klamat."

Polydor neměl již slov. Plakal pouze.

Došli k domu, v němž Polydor bydlel a Florestan znova opakoval:

„Buď klidným! Upokoj se! Jdi domů a vyspi se. Do rána se najde rada. Budu přemýšlet celou noc a ráno tě navštívím."

Nechal sebou vlásti jako dítě, mechanicky vstoupil a doma ulehl oblečen. Plakal celou noc.

Zatím vyhledal Florestan Floru. Byla v Trocadéru s novým svým milencem.

„Vše jest v pořádku," pravil jí, když byli sami. „Nemá již než dvě stě franků. Ty jsme mu ponechali."

„Neučiní udání?“

„Ani ho nenapadne. Jest přesvědčen, že jsem jeho nejlepší přítel. Ale vzdor tomu zítra zmizím. Jest květen, saisona v lázních začne.“

„Kam pojedeš?“

„Nejdříve do Spaa. Až oškubeš toho venkovského hejla, přijeď za mnou . . .“

Druhého dne čekal Polydor marně na Florestana. Když nepřišel ani odpoledne, šel do jeho bytu. Tam našel na dveřích lístek:

„Odcestoval jsem v rodinných věcech na delší dobu.“

Zůstal státi jako přimrazen.

Nyní mu nastávala chvíle nejkrutější, říci vše Floře.

Po delším uvažování odhodlal se jíti tam hned.

Cesta ta byla pro něho cestou křížovou. Stokráte si opakoval slova, která jí řekne, stokráte je zavrhl a hledal nová.

A když konečně došel do ulice Angoulême, nevěděl dosud, co jí řekne.

Nevěděl to ani potom, když vystoupil po schodech do čtvrtého patra a zazvonil.

Přišla mu otevřít dívčice, oděná pouze košilí a spodničkou a zvolala vesele:

„Jdete ke mně, mladý pane?“

„Ne, jdu k slečně Floře. Jest doma?“

„Flora? Ne, já se jmenuju Celestina. Snad zde byla přede mnou. Ale co na tom, jen pojďte. Já vám ji nahradím.“

Nerozuměl jí dobře a teprve potom poznal, s kým má co dělati, když ho vtáhla dovnitř a povolivši si důkladně rozevřenou košilku, počala ho líbati.

Odstrčil ji s odporem a ptal se:

„Slečna Flora zde tedy nebydlí?“

„Ne, jak jsem pravila. Ale jen pojďte, pojďte —“

Bránil se znova a řekl:

„Jak zde dlouho bydlíte?“

„Přes týden. Byly jsme rády, že jsme našly byt mezi časem uprázdněný. To víte, my děvčata — ale snad nechcete odejíti?“ Ode mne dosud žádný takto neodešel . . .“

„Nevíte, kam se odstěhovala?“

„Takové dámičky přece neřeknou, kam se stěhují,“ smála se. „Jsem jista, že to neřekla ani domovníkovi, a řekla-li adresu, udala jiště falešnou.“

Nechtěla ho pustiti a teprve když jí dal desetifrank, otevřela mu dveře.

„Blázen!“ smála se, když odešel. „Dal mi deset franků a ani nešel dál. Zbláznil se do Flory!“

Domovník mu sdělil, že Flora již před deseti dny prodala levně svůj nábytek a hned se odstěhovala. Adresu prý mu neřekla.

To byla nová rána pro něho. Byl nyní v Paříži sám a sám, opuštěn ode všech, jimž důvěřoval, bez peněz, bez prostředků.

Zatím se skláněl den k večeru a on pocítil hlad. Sedl si do restaurace, hned u samého okna, aby mohl pozorovati ulici. Doufal, bláhový, že snad uzří někde Floru.

Snědl mechanicky, co mu přinesli. Cítil, že jest mu nevolno. Zima jím lomcovala. Dal si přinésti horký punč. Pak ho zase rozmrazilo horko. Něco mu říkalo, že musí ulehnouti.

Zaplatil a vyšel na ulici. Po několika krocích rozmrazila ho zima znova. Byl tak sláb, že se sotva udržel na nohou.

Najal si povoz a dal se odvézti do svého bytu. Vrávoravým krokem vystoupil nahoru, odstrojil se a ulehl. Pak ztratil vědomí.

Druhého dne žena domovníkova, jež mu posluhovala — sluhu již dávno pustil — vstoupila do jeho bytu. Měla klíč, neboť mu uklízela.

Našla ho na lůžku, v bezvědomí a horečce, a zavolaný lékař dal ho odvézti do nemocnice sv. Sulpice.

VIII.
Setkání.

V nevelikém, ale útulném a vkusně zařízeném bytě v ulici des Violettes, poblíže boulevardu des Capucins, seděl starší muž a mladá žena.

Byla pobledlá a její tvář předčasně ukazovala starší rysy. Byla to Chaire.

Okna byla otevřena a horký vzduch z ulice jimi vnikal do pokoje. Byl parný červenec.

„Ne, Claire," pravil pan Benedict, „řekni mně, co chceš, ale výčitek mi nedělej."

„Jsem toho daleka," pravila mírně, znova usedajíc na pohovku. „Jest nesmyslem, vyčítá-li žena

muži, že ji svedl. Kdyby žena nesouhlasila, nedala by se svésti. A ostatně — mám tě ráda . . ."

„Opravdu?" zvolal vřele.

„Ty tomu stále nevěříš?" pravila něžně. „Ano, mám tě ráda! Tehdy, před pěti měsíci to nebyla láska, která mne uvedla do tvé náruče. To byla pouze vášeň, touha ženy po smyslném styku, která se ve mně probudila. Stala jsem se tvou milenkou, ale potom teprve jsem tě počala milovati."

„Pokračuj . . ." odpověděl. „Rád slyším tato slova . . ."

„Ano . . . Poznala jsem, jaký jsi dobrý, šlechetný, poctivý . . . Nenabažil jsi se mne jako jiný muž ženy, kterou svede . . . Pozorovala jsem dobře, že láska tvoje ke mně stoupala požitkem. Takový muž musí se státi ideálem ženy. A dnes vím, že tě miluji!"

„Jak jsi dobrá!" zvolal vřele a políbil ji.

Pokračovala:

„Nedbám na to, že jsi ženat . . . Vím, že nejsi šťastný v manželství, vím, že cele náležíš jenom mně . . . Ale to, co se stalo, naplňuje mne přece obavami . . ."

„Nemusíš jich míti!"

„Vím, že budu míti šíleně ráda děcko moje a tvoje . . ."

„Moje dítě! Budu míti konečně dítě!" zvolal Benedict a oči se mu zarosily.

„Ale mám strach . . ."

„Z čeho?"

„Ze své budoucnosti . . ."

„Jak to? Učiním vše, abych tě finančně zabezpečil . . .“

„Vím to. Nečiní mi to také starostí.“

„Co tedy?“

„Mám sama svých dvacet tisíc, stejnou sumu mám od tebe. Ale to nestačí, abych svému dítěti zabezpečila spokojenou budoucnost. Nemám starostí o peníze. Když bude nejhůře, zařídím si z peněz, které mám, obchod a přičiním se, abych vydělala hodně peněz. Ale co bude se mnou, až ty zemřeš a já pozbudu jediné své opory? Co řeknu svému dítěti, až doroste, a zeptá se mne na svého otce! Jsem volnou ve svých zásadách, to dobře víš, neboť jsem se ti vzdala. Ale nechci, aby pohana nemanželského původu provázela moje dítě po celý život. Nyní to víš a já čekám na tvou odpověď.“

Vstal a nervosně chodil po pokoji.

„Byla by zde jediná cesta,“ pravil po chvíli.

„Jaká?“

„Kdybych se dal rozvést se svou ženou a vzal si tebe.“

Vzdychla si z hluboka a pravila vážně:

„Bylo by to z hluboka nejvyšší štěstí . . . Ale není to možno . . . Nechci býti šťastnou z neštěstí jiného! Kdyby paní Yvetta ti byla nevěrna nebo rozmařilá nebo tě týrala, pak bych ti sama k tomu radila . . . Ale ona jest úplně nevinna . . . Nemůže zato, že jste si nikdy neporozuměli! Nemůže za to, že nemáte dítek! Stará se vzorně o tvůj obchod! Jí děkuješ valným dílem za jmění,

které máš, a tím také i já! Ne, Pierre, na tuto možnost nesmím mysliti a nikdy také nemyslím!“

„Claire,“ pravil vřele, „miluji tě ještě více než dříve. Přiblížila ses k mému srdci. Také já nechci tu ženu zničiti. Byla vlídnou k tobě . . . Bylas jejím miláčkem . . . Ale jakou jinou odpověď ti mohu dát?“

„Nemohu za to, že mám takové starosvětské názory. Ale zakotvily ve mně pevně. Bylo by mně neskonale líto, kdyby to dítě nemělo zákonného otce!“

„Pak by ovšem nezbylo nic jiného, než —“

„Jen dopověz, Pierre . . .“

„Než abys se vdala!“ zvolal prudce. „Ne, tak jsem si nepředstavoval naši budoucnost. Kreslil jsem si, že zůstaneš mou, že tě budu navštěvovati, o tebe se starati, a že blaženost, kterou mi Osud uštědřil až v mužných letech, již ode mne neodstoupí.“

„Také já bych nechtěla, aby se co změnilo v poměru našem, Pierre. Ale od svého návrhu upustiti nemohu . . .“

„Nevidím však nikde prostředku k jeho uskutečnění!“ zvolal.

„Za to však já!“

Vstal udiven.

„Mluv! Rychle!“

„Mohu se vdát, aniž bych byla ženou jiného. Snad se najde takový muž, který za pár tisíc franků svolí k tomu, býti ochráncem ženy a děcka, aniž by byl jejím mužem . . .“

„Ano — ano — ale tys mladá — mohl bych ti potom důvěřovati, že mne budeš mít nadále ráda? Že mně potom neodepřeš to, co dnes mne činí blaženým?“

„Buďme rozumni, drahý Pierre, a mluvme střízlivě! Hleď, poznala jsem, že jest ve mně více vášně, než jsem se domnívala. Nedělám se lepší než jsem. Proč také? Nyní uvaž: Přijde doba, že budeš musit na několik měsíců za obchodem. Budu chtít ti zůstat věrna, ale moje krev to nedovolí. Přijde cizí muž a svede mne. A případ se bude opakovat. Co ze mne bude? Ale jinak bude, budu-li vdána. Pak budu upokojena, moje srdce bude u tebe — rozumíš mi? Věc jest delikátní a já nechci mluviti zřetelněji o věcech, které jsou tak diktovány přírodou . . .“

„Rozumím ti a ctím tě za tuto upřímnost. Pak ale musilo by se jednat o muže, který by mne nezastínil v nižádném ohledu a neodvrátil tebe ode mne . . .“

„Nestane se tak v nižádném případě, drahý Pierre — ale vzdor tomu buďme opatrni. Ponechávám volbu tobě!“

Políbil ji znova.

„Opravdu, bylo by to nejsprávnější rozřešení. Doufejme, že takového člověka nalezneme. A nyní půjdeme se projeti, není-li pravda?“

Byl teplý letní večer, za kterého se tak rozkošně projíždí ulicemi pařížskými.

Za půl hodiny byla ustrojena a oba vstoupili do povozu.

Neměl obavy, že by byl pozorován. Byt Claiřin nalézal se v odlehlé části města a paní Yvetta večer nikdy nevycházela. Sedala buď často do noci u obchodních knih, jež revidovala, neb navštívila, nebyl-li Pierre doma, Comédii française, jediné divadlo, jež svým repertoirem jí vyhovovalo.

Téhož večera bloudil ulicemi Polydor.

Propustili ho před týdnem z nemocnice. Byl zdráv, přestáv nebezpečnou horečku, která nehrozila nebezpečím jeho životu, za to však rozumu.

Nalézal se ve hrozné situaci. Z peněz, které mu zbyly, musil zaplatiti léčení v nemocnici, takže mu zbylo všeho všudy deset franků. Vrátiv se domů, dověděl se, že jeho veškeren nábytek byl zatím zabaven pro nezaplacenou činži a i byt byl již znova pronajat.

Mohl se zbytkem svých peněz vrátiti se do Lunevillu? Ale co konečně tam? Má jistotu, že ho notář vezme zpět? Celé město se mu bude smáti! Co odpoví, zeptají-li se ho, zač utratil dvakrát sto tisíc franků? Za několik nocí s první demimondkou, kterou potkal?

Láska ku Floře vymizela z jeho srdce úplně. Vzdor své hlouposti poznal, že si z něho tropila smích.

V nemocnici mu poradili, aby udal celou věc na policii.

Učinil tak, ale tam se mu vysmáli.

„Vylákala na vás peníze nebo jste jí je dal dobrovolně?" pravili mu.

„Dobrovolně."

„Zač?"

„Aby se stala mou milenkou."

„Za to ji nemůžeme stíhat. Vylákal peníze na vás onen muž? Vydíral je snad?"

„Nikoli. Ale svedl mne ku hře!"

„Proč jste hrál?"

„Abych získal jmění."

„Tedy abyste obehrál jiného, není-li pravda?"

Svěsil hlavu.

„Nuže, vidíte, pane, jak věc jest. Byl jste obelstěn, ale není to bez vaší viny. Onen párek dobře známe, ale tak to dělají vždycky. Těží z hlouposti druhého. Kdybychom je zatkli — podařilo by se nám je lapiti — musili bychom je propustiti hned na základě vašeho vlastního svědectví."

Byla to také pravda.

Žil těch několik dnů jako člověk, který čeká, že mu pomůže zázrak. Mohl si rozlámati hlavu, aby si něco vymyslil, co by ho zachránilo.

Obědval v nejlacinějších restauracích, neboť s hrůzou pozoroval, že se jeho hotovost rapidně tenčí. Hůře bylo s noclehem. On, který před nedávnem disponoval tisíci, byl nyní roveň poslednímu vagabundu, který jest nucen přenocovati v asylu neb pod oblouky mostů.

Nedělal to také jinak. Některé noci chodil tak dlouho, až by byl klesl únavou, a pak si zdříml na lavičce v parku. Ale potom dostal strach, aby nebyl odveden jako osoba bez přístřeší na policii, a on se policie nesmírně bál.

Náhodou se dověděl, kde jest asyl a přenocoval tam již třetí noc za pět sou. Byl již tak otupělý, že mu bylo všecko lhostejno. V těchto chvílích byl schopen všeho, krádeže, snad i vraždy. Nedivil se ani dost málo, že lidé se stávají zločinci.

Jak jinak by dnes hospodařil se svým jměním! Byl by si roztloukl hlavu, když myslil na to, že v několika měsících prohýřil jmění, jež by mu bylo vystačilo na celý život!

Byl by měl osm tisíc franků renty. Mohl býti živ, ne snad hýřivě, ale přece pohodlně. Nyní poznával, že Flora i Florestan použili pouze dané příležitosti, vlastním vinníkem že jest on sám, jeho touha po rozkoši a bláhových požitcích života.

Přísahal svatě, kdyby zase nějaké jmění získal, že ho bude užívati s rozumem a šetřiti do krajnosti. Ale to byly pošetilé fantasie! Nemá již žádného strýce, který by mu mohl odkázati sebe menší částku . . .

Tyto vzpomínky na ztracené bohatství, výčitky svědomí mučily ho daleko více než hlad.

Konečně mu zbýval poslední frank. Již nemohl jíti ani na ten nejskrovnější oběd. Již nemohl ani drahou dostati se do Lunevillu. Musí míti několik sou na kus chleba a na nocleh.

Jeho potravou tento den byl kousek sýra a chléb. Večer šel přenocovati do asylu.

Největší rána potkala ho druhý den ráno. Když se oblékl a vyšel na ulici, sáhl si do kapsy, aby se přesvědčil, kolik sou mu zbývá.

Zůstal státi jako zaražen bleskem. Neměl ani centimu. Nebylo pochyby, některý spoluspáč ho v noci okradl.

Nyní mu nezbývalo nic než sebevražda. A přece mládí mu ponechávalo ještě naděje. Nechtělo se mu pořád skočit do Seiny.

Nejedl celý den, a protože před tím obědval co nejskrovněji, držel se sotva na nohou. Celé hodiny vyseděl na lavičce v parku, a jedinou jeho stravou byl — doušek vody z obecní studně.

Kdyby znal lépe Paříž, nebyl by trpěl hladu. Neměl sice již hodinek ani prstenů, ale měl šaty. Byl by je prodal za patnáct franků a koupil si staré za pět. Byl by chodil v hadrech, ale byl by na několik dnů měl co jíst. Ale což konečně na tom! Za týden by se tato historie zase opakovala.

Byl pevně odhodlán večer skončiti svůj život.

Napadlo ho, že by mohl najíti frank. Hodiny hleděl na dlažbu, ale nenašel ničeho. Pokusil se o to, dostati práci. Ale v Paříži není nic obtížnějšího, než dostat práci, hlavně pro toho, kdo se v poměrech zdejších nevyzná.

K večeru poznal, že mu nezbude ničeho jiného, než provésti zoufalý úmysl.

Bylo po všem . . .

Kráčel ulicí směrem k Seině. Ano, půjde na pont d'Austerlitz a tam ukončí tuto bídu.

Již přecházel ulici, aby se dostal k nábřeží, když tu najednou stanul jako přimrazen.

V kočáře, jedoucím zvolna ulicí, nalézala se Flora.

Nebyla to láska, jež se v něm ozvala. Ne, byla to jedině žádostivost, dostati zpět aspoň část peněz, které z něho vymámila. Byl hotov způsobiti i skandál, aby dostal aspoň několik set franků.

Přiskočil ke kočáru a vzkřikl na ni.

„Floro! Dej mi peníze! Okradlas mne! Aspoň pět set franků mi dej, nebo něco provedu!"

Zbledla a zachvěla se, neboť on vypadal jako zjevení. Ale s rychlostí u takových ženštin obvyklou se vzpamatovala a pravila klidně ku svému průvodci:

„Nějaký blázen!" A na kočího zvolala: „Jean, práskněte do koní!"

Kočár sebou trhl a Polydor se zapotácel. Ale nedbaje lidí, kteří se sbíhali, běžel jak šílený za kočárem, popadaje dech a stále volaje:

„Vrať mi moje peníze! Vrať mi moje peníze!"

Jeho slabé tělo nestačilo sledovati rychlý let kočáru, po několika minutách umdlel a klesl k zemi. Padl zrovna před jiným kočárem, jehož vozka ztěží zadržel bujné koně.

V kočáře seděl muž a dáma.

Muž vyskočil rychle z kočáru a pozvedl ubožáka.

„Jste snad churav?“ ptal se ho soucitně.
„Mám — hlad —“, pravil Polydor matným hlasem.
„Hlad — to je hrozné — milerád vám pomohu — ale, co vidím — vaše tvář je mi známa —“
Polydor mu nerozuměl, protože se zapotácel.
Benedict — on to byl s Claire — neváhal déle a za pomoci kočího pomohl mu do kočáru.
„Víš, Claire, kdo to je?“
„Nepoznávám toho člověka . . .“ odpověděla.
„Pamatuješ se na mladíka, se kterým jsme jeli v únoru do Paříže?“
„Ah, toho, jenž zdědil dvakrát sto tisíc?“
„Ovšem —“
„Co se mu stalo?“
„Má — hlad . . . Přišel podle všeho o všecko!“
„Ubohý hoch . . .“
„Dovezeme ho k tobě. Snad přijde k sobě.“
Když byli doma, uložili ho do postele a dali mu píti cognacu. Pil hltavě mléko a pak usnul . . .
Nevěděl druhého dne, co se s ním stalo, a teprve odpoledne byl tak zotaven, že mohl vypravovati svůj osud.
Trvalo to hodinu, než byl hotov. Vypravoval vše bezohledně a neopomněl říci na sebe všecko.
„Chci pracovat jako nádenník, jen abych se uživil,“ pravil na konec. „Teprve teď vidím, jakou cenu má život, vše ostatní je illuse.“
Za jeho vypravování pohledli Benedict a Claire na sebe několikráte významně.
„Musíme kout železo, dokud je horké,“ pošeptal Pierre Claire a nahlas pravil:

„Pane Ragone, mám pro vás návrh.“
„Mluvte, pane Benedicte. Zachránil jste mi život, můj život náleží vám.“
„Nuže, poslyšte. Chcete se stát manželem mladého, krásného děvčete?“
„Jaký to žert, pane . . . Já ubožák!“
„Není to zadarmo. Toto děvče má se stát za několik měsíců matkou, a dítě má dostati legitimního otce . . . To je můj návrh. Vezmete si ono děvče, budete otcem mého dítěte, dostanete slušnou sumu a pokud budu živ, nemusíte se o nic starati.“
„A toto děvče — je slečna Claire?“
„Ovšem. Svolujete?“
„Mám strach, že sním . . . Můj bože, tolik štěstí . . . Nevadí, že je vaší milenkou . . . Je proto poctivější, než kterákoli jiná . . . Můj bože, přijímám, a jen prosím, abyste neodvolal svůj návrh . . .“
Benedict se usmál.
„Ne, neodvolám. Ale doufám, že vás budu moci navštěvovati . . .“
„Pane Benedicte, budu chotěm slečny Claire pouze před lidmi. Považuji ji za choť vaši a budu chrániti její i vaši čest . . .“
Za tři neděle stal se manželem Clairy, ale ne jejím chotěm. Benedict byl denním hostem u mladých manželů, a tak se také stalo, že po dvou letech přibyla k synkovi, který se brzo po svatbě narodil, sestřička. Bohužel, Benedict se netěšil dlouho z radostí otcovských, neboť zemřel as po

třech letech. Postaral se štědře nejen o své děti, ale také o Claire, které teprve potom se stal Polydor manželem.

Byl jí mužem dobrým. Episoda s Florou zlomila zbytek jeho energie docela. Byl sluhou své ženy, vděčen za vše, co mu poskytovala, a když Claire někdy odbočila s dráhy manželské věrnosti, zamhouřil trpělivě oči.

„Byl bych dnes mrtev, kdyby mne nebyla zachránila," říkával si v duchu. „Ostatně — je to nádherná žena, plná vášně a temperamentu, a vím, že jí nedostačím. Je lépe užívat a žíti bezstarostně, než milovat kokotu a platit jí ještě za její nevěru."

Což je specielně pařížská filosofie . . .
